Reg No M 3152

జమీన్ రైతు

ప్రతి శుక్రవారము ప్రకటింపబడును

సంపుటం 4 | నెల్లూరు - 19-6-35 - బుధవారము | సం॥ చందా 4-0-0
సంచిక 15

ఆచార్య రంగాగారి సందేశం.

జమీందారీ రైతులకు అగ్నిపరీక్ష దగ్గిరకు వస్తున్నది. ఆ మూలనుండి యీమూలవరకు జమీందారులు తమ సమయం చూచుకొని విజృంభించు చున్నారు. అటు వల్లూరుకిమిండి రాజాగారు తన రైతులు చెల్లింపవలసిన శిస్తులను రెట్టింపు చేయించుకొంటున్నారు. పెద్దకిమిడి జమీందారీలో రైతులు చెట్లకుగట్ట బడి బాధింపబడు చున్నారట, బొబ్బిలి రాజాగారు తమ విపరీత శిస్తులను (యకరం మాగాణికి రు 35 లు) సిద్ధపరచు కొంటున్నారు. ఇచ్చట చల్లపల్లివారు, ఘంటసాలవారి ఘోటకం మీద దండెత్తారు. లంక రైతుల కొత్త లంకలను ఆక్రమించు కొంటున్నారు. మాగాణి కాల్వలనుండి, మాగాణిశిస్తులు, నూతన మాగాణి రేటులువరకు రైతులపై లడాయిచేయబూనుచున్నారు. ఈ జమీందారీల విజృంభణకు కారణమేమి?

ఆ మద్రాసు మంత్రివర్గములో శ్రీ బొబ్బిలి రాజాగారు నాయకత్వంబొంది మున్ముందుగా తమ జమీందారీ జాతిని సురక్షిత పరచుటకై ప్రభుత్వపు టధికారులను సంపూర్ణంగా వుపయోగించు చుండుటలో ఆశ్చర్యమేమి? సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరులు, కలెక్టర్లు, తుదకు తహశ్శీలుదారు, కరణాలు జమీందారులకు లోబడుచుండుట అనుభవసిద్ధము. రాచకీయ సంస్కరణాల ద్వారా రైతులకు పెత్తనం కల్గుతుందేమోయనే భయంచే, బ్రిటిషువారి అండచేరారు మన జమీందారులు,. బొబ్బిలి వారి కోర్కె ఫలించింది. వెంకగిరి కుమార రాజాగారు జయమందినారు, ఫలితం, మద్రాసులో కూడా జమీందారులకు గాను రెండవ శాసనసభ స్థాపింపబడనుండుట. కనుక యికముందు ప్రజాప్రతినిధి సభలో కార్మిక కర్షకులు మెజారిటీ సంపాదించినా, కౌన్సిలులో జమీందారులకే మెజారిటీయుండును గనుక, సాధారణ పరిస్థితులలో ప్రజలకు ప్రతిభ కలుగజాలదు, రైతులకు రక్షణ కలుగజాలదు.

కనుక శాసనసభల యందు సాధ్యమైనంత పోషకం, ప్రాతినిధ్యం సంపాదించుటకు సర్వమైన ప్రయత్నము రైతులు చేయవలసియున్నను, ముఖ్యంగా, ప్రజాశక్తిని రైతుసంఘముల ద్వారా, కార్మిక కర్షక యుద్యమ విజృంభణము ద్వారా కేంద్రీకృతమొనర్చుకున్నచో, వృద్ధిపరుచుకున్నచో రైతులకు సంపూర్ణమైన రక్షణగాని, మోక్షంగాని సిద్ధించదు. ఈసంగతే యీకాలాన మన రైతు లెల్లరు ఘట్టిగా గ్రహించవలెను. అంతటితో సంతృప్తి నొందరాదు. సంతత సంఘోద్ధరణ కార్యమునకు రైతుసేవకు లెల్లరు పూనుకొనవలెను. అటు శాసన సభల ద్వారా ప్రజలకు కొంత రక్షణ, ఇటు సంఘశక్తి విజృంభణము ద్వారా రాజ్యాంగ విధానము చాటునదాగొను జమీందారు లాటిగాగలవారి అన్యాయ సంకలితాధికారముల సంకుచిత పరచుటకైనా మన మెల్లరము పూనుకోవలసి యున్నది. కోట్లు రైతులకుండు నొక శక్తి, త్యాగము మరొక్కటి. సాముదాయకముగా కష్టనష్టాల భరించు మోర్చి మూడవది. ఈ మూటినీ యిప్పిరి వేయాలను. వానిని ప్రజా ప్రయోజనశక్తికి రూపు రేఖలు కల్పించుటకై ప్రయోగించవలెను. అప్పుడే మనము స్వరాజ్యాన్ని కృషిచేయుచున్నామని చెప్పుకొనగలము. కావున నా రైతుభాంధవు లెల్లరు స్వధర్మ నిర్వహణ కొఱకు ఉద్యమ పరులగాక.

భావి ఔన్నత్యము

అర్ధరాత్రి వేళ ! అరుదుదుకు లేపంద
చెట్టుపుట్టా రాటి ! చేనుకేగెడి రైతు
మాకైన నీకైన నీకేలరా !
నోట కూటిని కన్ను కుంటావురా ॥

ముతుక గుడ్డలుకట్టి - మోటుదుర్ధుము బట్టి
చెండెద్దుబండిపై - దండిగా కూర్చున్న
మొండివో, బండవో నీకేలరా ॥
విందు సంపదముందవా నేనురా ॥

యక్కలాడి నీవేళ - చొప్పమోపెత్తుకొని
విసుగు కారిని వచ్చె - విశ్వంభరుడు నీకు
రేజాతివో ! జాడనీకేలరా !
నీజాతినెట్టట ముంచేవురా !

గడపముందర నెద్ద - గరిసెలా కట్టించి
వాకిటన్ విరివిగా - వద్దారపోయంగ
సుభిక్షా సుభిక్షన్ నీకేలరా !
నీదుసుభిక్షతామాని పోయేనురా !

పనిలేనిగంటలలో - పలువురగాగుమిగూడి
ముద్దుముచ్చటచేత - మురియుచూనుండంగ
ధూతాలకీ తావటంచెంతువా !
నీతాతముత్తాత మేలెరియగల్గితివా !

రంగారుచెంగావిరంగు ! నోడలమీద
వారవేయు సుందరాంగులు ! విలసిల్ల
అందాలుచందాలు నీకేలరా !
డెందాన దుర్గంధముల్ బుట్టురా !

వడలనోచినిపెట్టి ! పారవేతనుబట్టి
సెంటుకుప్పాలిని ! పెకలింపుతిరిగేని
రండవోరాణివో నీకేలరా ॥
జీవితానికి సిగ్గుకాదంటరా

పంటభూస్వాలుపోగ ! యింటిమి గులకరైతు ॥
మాడనింపుగాని ! బోకియంబలిగూరి ॥
లాభమోయాపి నానీకేలరా ॥
లోలుపతపురుషులడి పోనోవురా !

ముత్యాలపాలకిలో ! ముద్దుగానెక్కించి
బిగ్గాగ్రగమనుగను ! బట్టిమండపకేగాడి
ముద్దిగానుద్దిగ ! మురిసేగమంటివా
ఓచ్చిపాచనిజగతి ! పరిచేయురా !

అందరొక్కటైపో ! పోరతలాలోనగల
ద్విన్నదాక్షిణ్యత విందుచేసెరైతు
భాగ్యదీప్తైంత చిక్కారమా !
కర్మవాటికి సిగ్గుకాదంటరా !

నెల్లూరు డైరి.

(విమర్శకుడు)

“ఒకరిమేలు తానుకోర్తే తనమేలు భగవంతుడు కోర్తాడన్నట్టు జిల్లాబోర్డు మేనేజరు రామచంద్రరావుగారు రాజేంద్రరావుగారి కెప్పుడు కమీషనరు పదవి లభ్యపడుతుందా అని నమాజ్ మే కూడా కోర్తుంటే తనకే అవదనొచ్చి రాజేంద్రరావుగారికే జిల్లాబోర్డు సెక్రెటరి పదవి లభ్యపడేట్టు తటస్థించడం వారి మట్టుకు సంతోషమేగాని నెల్లూరు ప్రజలకు లాభకారికాదు. రెడ్డిగారి పెత్తనం మునిసిపాల్టీలోగూడ సాగడానికిదొకమెత్తు. తిరగలి యేతిప్పతిరిగినా పిండితనవల్లనే పడాలెగా!

* * *

యాహ్యాలిసాహెబుగారికి మంత్రి పదవి జారిపొయ్యేట్టుంటే గుడారం చెన్నపట్నం యెత్తాడట టి. వి. వెంకట్రామయ్యరుగారి మాదిరి. పాపం ఇంట్లో సుఖం లేదుగదా? జైటపార్టీ వారిచేతుల్లో గూడా సుఖంలేదు. ఎన్నాళ్లు ఈబాధలనుభవిస్తారు స్వతంత్రభావాలుండే ఒక వ్యక్తి ధనంకోసరమని.

* * *

కావలిమునసబ్ భరతశాస్త్రిగారు ఎట్టకేలకు వకీళ్ళ అభిశాపాలతోనైతేనేం ఒకరిద్దరువకీళ్ళకు గ్రహబలం చాల నివారణాచేతనైతేనేం, కడపకు ట్రాన్సుఫరు కాబడ్డారట. ఈప్రశ్న ఇంగ్లాండులోని వారికి మంత్రుల మార్పెంత ముఖ్యమో, కావలివారికి అంతముఖ్యమనాలె.

* * *

వెంగన్నచితిమీదికి ఎవరి నెక్కించడమా అనేది ముఖ్యప్రశ్న. బోర్డుసీటుకు మనుబోలువారు పుణ్యం కట్టుకుంటే నోరుగల్ల జీవున్నే నిలబెట్టొచ్చు.కంట్రాక్టు మొగమాటాలు అడ్డురావనుకుంటా.

* * *

జిల్లాబోర్డు డెలిగేటు ప్రెసిడెంటు పదవికి యాహ్యాలీ సాహెబ్, సలాం సాహెబ్, మాలెకొండారెడ్డి, డి. యం. కె. రెడ్డి, చెంచయ్యనాయుడు, బొల్లు చెంచు నరసింహం, వంగోల్లు కోదండరామిరెడ్డి, గార్లవంటి వారెందరో తాముసమ్మదగినవారుండగా ప్రజలు మాకొద్దమ్మోబాబో అని మొత్తుకొనే అబ్బయ్యనాయుడుగారికే యివ్వడానికి రహస్య కారణం ఎవ్వరయినా చెప్పగలరా?

* * *

జిల్లాబోర్డును ముత్తుకూరుకో, ముత్తుకూరు మంత్రిసానమ్మను నెల్లూరుకో మారిస్తే బాగుంటుందంటారు ముత్తుకూరు వాసులు.

ఆంధ్ర జమీందారుపై వేశ్యాదావా

తెలుగుదేశములో ఒక జమీందారయిన ఆంధ్ర జమీందారుమీద ఒక వేశ్య సబ్ డివిజనల్ కోర్టుకు ఒక పిటీషన్ పెట్టుకుంది.

కోటిపల్లిరాజాంబ ఆవేశ్య. ఆమెవయసు 19 యేండ్లు. ఆమె ఆంధ్రజమీందారుమీద ఒకపిటీషను దాఖలుచేసింది. తనపసిబిడ్డ పోషణమునకు నెలకు వందలరూపాయలు యిప్పించవలెనని ఆమె పెట్టుకొన్నపిటీషనుయొక్క ముఖ్యాంశము. ఆ పిటీషనులోని యితరవివరములు రాజాంబను ఆంధ్రజమీందారుగారు రెండు యేండ్లు ఉంచుకొన్నారు. జమీందారు తిన్నయోగక్షేమము పోషించెదనని మాటయిచ్చెను. జమీందారు మూడునెలలపర్యంతము ఆమెను విశాఖపట్నములోని తనబంగాళాలో ఉట్టే పెట్టుకొన్నారు. ఒకనాడు ఆయన ఆమెనుపిలిచి నేను మాజమీందారీకి వెళ్లుచున్నాము కనుక నీవు యింటికి వెళ్ళవలెనని చెప్పి ఆమెను యింటికి పంపివేశారు. ఆపిమ్మట ఆమెను అప్పుడప్పుడు బంగాళాకు ఆయన రప్పిస్తూయుండేవారు. ఇంతలో ఆమె గర్భముదాల్చే చిన్నెములు కనబడగానే జమీందారుగారు ఆమెను వదలివేశారు. పిల్లపుట్టిన తరువాత ఆరాజాంబ జమీందారుగారికి యేన్నోకబుర్లుపంపి ఉత్తరము వ్రాసిచూచింది, కాని సమాధానము లేకపోయింది. చివరకు ఆమె లాయరునోటీసు యిచ్చింది. అందుమీద యేదో స్వల్పముగా యిస్తాము అని ద్రయివరు ద్వారా కబురుచేశారు జమీందారులు. రాజాంబ అందుకు అంగీకరించలేదు. ఈవివరములను రాజాంబ తనపిటీషనులో వ్రాసుకొన్నది. ఆ తరువాత వాఙ్మూలములోగూడా చెప్పింది.

ఇందుమీద జమీందారుగారు ఒక స్టేటుమెంటు యిచ్చారు. ఆయన స్టేటుమెంటులోని వివరములు; రాజాంబ వేశ్యవృత్తిలో పుండేదేగాని ప్రత్యేకంగా ఉంపుడు కత్తెగా యెప్పుడూ వుండలేదు. ఈపిల్లతనకు పుట్టలేదు. రాజాంబతల్లి కొండమ్మగారు, ఆంధ్రజమీందారుగారి దివాను పోరుగంటి సుబ్బరావుగారు వారు సాక్ష్యమయిచ్చారు. కేసు సాగుతూ వుంది.

నెల్లూరు జిల్లారయితు సంఘము వారి కార్యకలాపం ఎదుటి పక్షంవారికి విమర్శనాస్థాంగానే ఉండొచ్చు. ఎదుట పక్షంవారి చేతుల్లో ఉన్నప్పుడు ఇంతకంటే బాగా ఏడ్చినారటనా? కొలిమిలో నిప్పేలేకుండా చేసినారే!

* * *

అయితే సెక్రటరిగారి చర్యపనీబాగాలేదు. సభలుపెట్టడంగాని, నిల్పడంగాని తనమట్టుకు తనకు తెలిస్తే చాలుననుకున్నట్టుంది. నాల్గుఅధికారాలు నెత్తినేసుకున్నవారంతా ఇంతే!

* * *

జిల్లాబోర్డు తననెత్తిన ఒరిగిన తర్వాత అధ్యక్షుడైన కుమారరాజాగారు 1730 గ్రామాలలో ఒక్కగ్రామంగూడ దర్శించలేదట! ఔను ఏమిఖర్మంబట్టింది తన జరీటోపినిజూచే సభ్యులు పాడలిపోతుంటే తనదృష్టి గ్రామాలమీద పారాల్సినఅవసర మేముంది?

* * *

ఇంకేవరు లేరూ? బొబ్బిలిరాజాగారి దేశసేవ!

“... ... ...

కాకినాడ మునిసిపల్ కమీషనరుగారైన సి. హెచ్. చెల్లారావుగారు బొబ్బిలిరాజాగారి మేనమామట.

విజయనగరంలో మునిసిపల్ కమీషనరుగారైన సి హెచ్. వెంకట్రావుగారు బొబ్బిలిరాజాగారి దాయాది బావగారట.

ఏలూరులోని మునిసిపల్ కమీషనరుగారైన పార్థసారధిరావుగారు బొబ్బిలిరాజాతల్లిగారి వైమాత్రేయుకి మనుమలట.

మచిలీపట్టణములోని మునిసిపల్ కమీషనరుగారైన డి. సి. బి. వెంకట్రావుగారు, బొబ్బిలిరాజాగారి మేనమామ కొడుకుగారట.

... ...”

ఢంకా.

వకుళాదిసుగంధతైలము

తలనెరుగుటకు వుపయోగింపుకొన్నపొర్వపు కలనొప్పి కండ్లమంటలు చిరకాలమండి బాధించు తలనొప్పులను నివారించి వెంట్రుకలకు తుమ్మెదల వలె పెంచును.

4 ఔన్సుల సీసా రు .0_8_0.

తిమిరభాస్కరాంజనము

కండ్లకు కాటుకగా నుపయోగించిన మసకలు రేచీకటి, తిమిరములు, నీరుకారుట (క్యాటరాక్టు) మాపు పొరటి రెండుగా కనుపడుట మొదలగు మాపునకు సంబంధించిన కంటి వ్యాధులను పోగొట్టును.

విశ్వనాథ ఆయుర్వేద వైద్యశాల

హెడ్డాఫీసు కోవూరు. బ్రాంచి ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ యిన్సూరెన్సు కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

సిన్హా ప్రభువుగారి ప్రశంస.

లండను,
5 సెప్టెంబరు 1934

ది మేనేజింగు ఏజెంట్లు,
నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెని (లిమిటెడ్.)
12 మిషన్ రో, కలకత్తా.

అయ్యా,

నాస్వంత జీవిత భీమా పాలసీ నెం నెం 6349 యల్. టి పూర్తి కాగానే, వాగ్దానము చేయబడిన మొత్తము అతి త్వరితముగా కలకత్తా నేషనల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ వారిచే తీర్మానింపబడినదని తెలుపుటకు మిగుల సంతోషముగానున్నది. ముఖ్య కాగితములను వారికి పంపినవెంటనే రు 10,000 లు చెక్కు నాకు చేరినది. నాపాలసీ అమలులోనున్న కాలములో కంపెనీవారు నాయెడల కనబరచిన మర్యాదను నేను చాలా మెచ్చుకొనుచున్నానని తెల్పుటకు నాకు సంతసముగనున్నది.

ఇట్లు,
(సం) సిన్హా ఆఫ్ రాయిపూర్

వివరములకు:—

సబ్ ఆఫీసు, బెసంటురోడ్డు, బెజవాడ.
1011 సుల్తానుబజారు, హైదరాబాదు.

యం. రామారావు, ఆర్గనైజరు, అత్తిలోట అగ్రహారం, నెల్లూరు
టి. వి. రాఘవయ్య, సెక్రెటరి.

మద్రాసు రాజధాని (స్వదేశీ సంస్థానములలోను)
334, తంబుశెట్టివీధి, పోస్టుబాక్సు నెం 150, మద్రాసు

మూలవ్యాధి.

బవాసీర్ సంభుక్ చిరకాలమునుండియున్న వ్యాధిగాని, క్రొత్తదిగాని, ఎట్టిస్థితిలో యున్ననొప్పి, జిల, మొలలు, మంటబాధలను మొదటి పూటలోనే నివారణచేయును. అపథ్యము లేక 3 రోజులలో సంపూర్ణగుణము. గుణమివ్వనిచో సొమ్ము వాపసు ఇవ్వబడును. వెల రూ. 2.

చెవుడు.

మా “బహిరోశ్రీపన్” తైలము చెవి బాధలకు అమోఘమైనది. చెవుడు చెవిలోనీరు, చీము కారుట, పోటు దురద, పుండ్లు మొదలగు వాటిని శీఘ్రముగ పోగొట్టును. చెలకొలది చెవిటివారు మాఔషధముచే గుణమొందిరి. గుణమివ్వని యెడల సొమ్ముతిరిగి యివ్వబడును. వెల రూ 2.

శక్తిసుధా కార్యాలయం, ఖంబాల్ వాడ 4-వీధి, బొంబాయి, నెం. 4.

'రసము, భావనిర్మలీకరణము'

[ఈవ్యాసము తే 11-4-35 దిన శ్రీవిక్రమపురి సాహిత్యసమితి యాజమాన్యమున ఓగంటి వెంకటేశ్వరశర్మగారిచే చర్చింపబడిన 'రసము, భావనిర్మలీకరణము' అనుచర్చనుండి క్రోడీకరింపబడినది.]

పరాంచి ఖానివ్యతృణత్స్వయంభూః, తస్మాత్ పరాజ్ పశ్యతి నాన్తరాత్మన్ కశ్చిద్ధీరః ప్రత్యగాత్మానమైక్షత్ ఆవృత్తచక్షుః అమృతత్వమిచ్ఛన్.

చైతన్యము ఒక ప్రవాహము.

అది బాహ్యోన్ముఖము. అదిఆరికట్టబడినదియై వ్యాధిరూపముగ పరిణమించును. 'భావనిర్మలీకరణము' చికిత్సా శాస్త్రమునకు సంబంధించిన యొక పదము. పాశ్చాత్యుల సాహిత్య ప్రపంచమున 'భావనిర్మలీకరణము' ఉపయోగించునదియు సంశోధకరమగు భావము వెలికి తరముబడు భావములను. ట్రాజెడీ దర్శకుల మనస్సులో సహానుభూతిని, భయమును, వెలుపున తన్నవృత భావములను ఉద్బుద్ధముగావించి వానిని మనసునుండి వెలువరించును నాటకముల మూలమునపుడు భావుకుల అన్యులు అభినయింపబడు భావములనే పొందునట్లు వారియందు భావనిర్మలీకరణము జరుగును. తన్మూలముగ, వారికి ఆనందసంవిద్విశ్రాంతి కల్గును. ట్రాజెడీ తొలగించుటకే సంశోధనము కల్గించును. మనలో సుప్తమైయున్న భావములు వెలుగదును వస్తుజాతమునుండి సంప్రాప్తమయిన భావములు వెలువడినందున కల్గు సంవిద్విశ్రాంతియే ఆనందము నొసంగునది ఇదియే భావనిర్మలీకరణము. క్రమము ఖోద్రేక్యము ఆనంద సంవిద్విశ్రాంతియే.

భావమనఁగాయేమి? సుఖదుఃఖాదుల భావములచేత రసత్వముకల్గించుట సంశోధిలక్షుతయే సుఖము. భూమావైసుఖమ్ యదల్పం తన్నసుఖమ్" సుఖమువాసనా యుద్దేశ్యము. వాసనలు తప్పించుకొనలేని భావావేగములు ముఖ్య వాసనలు ఆహార నిద్రాభయమైథునములు వాటిస్వభావము పునరావృత్తి వాటి చరితార్థయందు, విత్తేషణ దారేషణ లోకేషణలవల్ల వ్యక్తి తనపెంపును పొందును శాంతావస్థను పొందినపుడు లేక భావనిర్మలీకరణముకాగా చైతన్య ద్వంద్వ భావాభావము కలుగును.

భావనిర్మలీకరణమనకును రసమునకును గలసంబంధము, రసమననేమి? 1. భట్టలోలుని ఆరోపవాదముచే వాస్తవముగ దుష్యంతాదుల యందుద్భూతమైన రత్యాదికమే సామాజికులకును కల్గును. సామాజికులు దుష్యంతాదుల నాట్యపాత్రల యందారోపించి రసానుభవము నొందెదరు. శంకుకుని అనుమానవాదము:— నటుడు దుష్యంతాదికముతో తాదాత్మ్యము ననుభవించును. అట్టిచో కృత్రిమములయ్యు స్వాభావికములుగ కాన్పించు నటుని భావముల సామాజికులు దుష్యంతాది రత్యాదికమును అనుమానింతురు. 3. భట్టనాయకుని సిద్ధాంతము శబ్దార్థజ్ఞానమనునే ఆస్వాదము పొసగును వ్యక్రియలచే రసముత్పన్నము గాంచును. అభిధ, భావన, భోగములచే సాధారణీకృత రత్యాదికమును సామాజికులాస్వాదింతురు. శబ్దబోధచే, సాధారణీకరణముచే, సత్త్వసముద్రేకముచే ఆత్మ ప్రతిబింబితచే శుద్ధసత్వ ప్రకాశస్వరూపతగాంచిన అంతఃకరణబోధయే రసాస్వాదము. 4. అభినవగుప్తాచార్యమతమ్ములు వ్యంజన వలననే భావనా భోగములబ్బును. "త్రంకోయా మపిభావనాయాం కారణాంశే ధ్వననేత నిపతి భోగకృతం రసస్య ధ్వననీయత్వే సిద్ధేసిద్ధే" యనిటులలో తాదాత్మ్యము సమర్థించును. 'నాప్రేమచే అనుభవించుచున్నాను, దుష్యంతాదుల ప్రేమననుభవించుచున్నాననియు, తలంపరు. అభిన్నతవలననే ఆనందానుభవము కలుగును. 5. రసగంగాధరకారుడు—'తత్కాల నివర్తిత తానందాంశా వరణాజ్ఞానేన, అతఏవప్రముష్ట పరిమిత ప్రమాతృత్వాది నిజధర్మేణ ప్రమాత్రా స్వప్రకాశతయా వాస్తవేన నిజస్వరూపానందేన సహగోచరీక్రియమాణః ప్రాగ్వినివిష్టవాసనారూపః రత్యాదిరేవరసః ప్రతిరసమువలనను ఆనందము పొందవచ్చును. కరుణ భయానక, భీభత్సములవలనను ఆనందము కలుగును. అట్టిభావములకొఱకు అభిలషించువారికి కష్టమయముగ నుండక ఆనందదాయకములే యగును. ఆయాభావములకు పరిపోవు సీమలు తెచ్చిన్న భావములకు ఆవర్ణములుగా యుండుటకు అవసరము. కరుణరసములో, కరుణము వృద్ధిపొంది సాయము చేయవలయునను యభిలాష పెంపొందును. కష్టముల తొలగించి సాయము చేయకోరుటలో ఆనందముపొందును. భయానకరమును భీరువు ఏవుడును ఆస్వాదించెదరు. అపాయమునుంచి తప్పించుకొని పాతిపోవుటకు అతిసులభమైన మార్గమును వెదకుటలో ఆనందముకల్గును. వీరుడు, సాయపడ తనకు సంప్రాప్తమైనవో సులభముగా అణచివేయుటకు ఉపాయము నాలోచించుటలో ఆనందముపొందును భీభత్సములో శత్రునాశమును యాసించుటలోను అట్టిపరిస్థితుల కర్తయొక్క భావముల ననుభవించుటలోను ఆనందము కల్గును. ఇవ్విధముగనే ప్రతిరసము ఆనందదాయక శాస్త్రరసము అన్నిటికన్నను ఉత్కృష్టమయినది. "స్వంస్వం నిమిత్త మాసాద్య శాంతాదుత్పద్యతే రసః పునర్నిమిత్తాపాయేతు శాన్త ఏవ ప్రలీయతే"

—

ఇంద్రియసంజీవినీవటి

శ్రీవాంఛ లేనివారికి, యౌవనముపోయినవారికి, శుక్లనష్టము మొదలగు వ్యాధులచే వీర్యము పల్చనైనవారికి, స్త్రీల, ఋతువ్యాధులకు వర ప్రసాదము వంటిది. పథ్యములేదు. అద్భుతమైన గుణమునిచ్చును.

50 మాత్రల సీసా 1 కి రు 1-8-0.

గ్రహణి మాత్రలు

రక్త, జిగట, అతిసార, బాలగ్రహ కలరా మొదలగు సమస్త విరేచనములకు అమోఘముగా పనిచేయును. ఒక మాత్రకే గుణము కనుపించును.

36 మాత్రల సీసా 1 కి రు 0-6-0.

క్యేటలాగు ఉచితము—ఏజెంట్లు కావలెను.

సత్తి వెంకటరెడ్డి,
ఇంద్రియ సంజీవి డిపో, యేలేటిపాడు,
పెనుగొండపోష్టు, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా.

ప్రచారక విద్యాలయము కొవ్వూరు.

జూలై 8 వ తేదీని ఆంధ్రగీర్వాణ విద్యాపీఠమున ప్రారంభము.

భారతదేశము నేడు యెట్టి స్థితిలోనున్నది పల్లెమొదలు ఢిల్లీవరకును, దేశముయొక్క ముఖ్యముగా ఆర్థిక రాజకీయ సర్వతో పునర్నిర్మాణమును కోరుచున్నది. ఈ వాక్యములోనే కార్మిక, కర్షకులయొక్కయు, తదితర వృత్తులయొక్కయు దుస్థితియు, దేశముయొక్క అనారోగ్యత అల్పాయుర్దాయము, అవిద్యమున్నగు ప్రస్తుత లోట్లు పాట్లు యిమిడియున్నవి.

భారతదేశము ప్రాచీన నాగరకతకు నిలయమైనది. సంఘ పరిణామములో ఆయా దశలయందు బయలుదేరుచుండిన సమస్యలను ప్రజ్ఞానఘనులై యెదుర్కొని తీవ్ర కాలాంతముగా సంఘవ్యవస్థను నిర్మింపగల్గిన నిర్మాతలు, శాస్త్రకారులు, జిజ్ఞాసువులకును కూడ యీదేశమునందు. అట్టివారి సంతతివారైన నేటి భారత దేశీయులే వర్తమాన భారత జాతీయ పునర్నిర్మాణమునకు సర్వవిధముల అధికారులు నేడు దేశమునకు కావలసినది కేవలము వేదాంతులుకాదు. సిద్ధాంతులున్నూ కాదు. వాస్తవ జగత్తులో మన దేశమును ముఖ్యముగా మన గ్రామములను యెదుర్కొనుచున్నమన సమస్యలను సంఘ కళ్యాణ పరముగా పరిష్కరించి గ్రామ జీవనమును ప్రస్తుత వ్యక్తి కక్షలు, ఆర్థికదుస్థితి రాజకీయ భావదాస్యత నిరాశనుండి తొలగించి గ్రామమునగాపాడని ఆర్థిక వైజ్ఞానిక రాజకీయ వికాసమునకై ఏర్పడిన ప్రథమసంస్థ అనే నూతన సందేశములో గ్రామ జీవితమును తేజోవంతముగా చేయుట కర్తవ్యము. నూటికి 85 గురు మన గ్రామజీవితమును గడుపు యీదేశములోయందు జీవితము అనేదికూడా యిందు యిమిడి యున్నది.

ఇట్టి కార్యమునకు ప్రపంచ పరిస్థితులు ప్రపంచదేశము పునర్నిర్మాణ విధానములు భారత విజ్ఞానము దేశపరిస్థితులని ముఖ్యముగా గ్రామపరిస్థితులు వాటి సమస్యలు, వాటియొక్క పరిష్కార పూర్వకమైన పునర్నిర్మాణ విధాన పరిశీలనము ముఖ్యావసరము.

మన ఆంధ్రదేశమున ప్రజాసేవ చేయదలచికొనిన వారిసంఖ్య వృద్ధిచేయుట అట్టి వారిలో మతమునుగూర్చినవి జ్ఞానమును- భావినిగూర్చిన నిర్మాణభావాలున్నూ పెంపొందించవలసిన ఆవశ్యకత నేడెంతయు గలదు. ఇట్టి ఆచారక గణముపైన నీదేశపు భావి భాగ్యోదయ మాధారపడియున్నది.

అందుచే జాతియొక్క- అనగా ముఖ్యముగా గ్రామ జీవితముయొక్క సర్వతోముఖాత్మకమైన సంఘ సాధనకు నేడు మనకు ధర్మక్షేత్రము ఇక్కడనే. మన వేదాంత సిద్ధాంతమున్నూ మూర్తీభవించము కావలసియున్నవి. ఇట్టిపని ప్రాతిపదికములుగల్గిన శిక్షణాసంస్థలు రేపులో చాలా కావలసియున్నది. ఇటీవల ఆంధ్రదేశములో నిట్టి యుద్యమము బయలుదేరుట శుభకరము. పైఆశయములతో కొవ్వూరులోని ఆంధ్ర గీర్వాణ విద్యాపీఠమున యీ సంస్థ 1936 సం॥ జూలై 8 తేదిన పెంపబడి రెండు మాసముల కాలమునకు తక్కువకాకుండా ప్రస్తుతము నడుపబడును.

ఇందు 1. ప్రపంచ దేశాలచరిత్ర, 2. భారతదేశచరిత్ర, 3 ఆంధ్రులచరిత్ర, 4. రాజ్యాంగశాస్త్రము, అందలి సర్వసిద్ధాంతములు (5) ప్రపంచ రాజ్యాంగ విధానములు, 6. గ్రామ సమస్యలు, రైత్వారీ భూమిపన్ను సెటిల్‌మెంటు, సెటిల్‌మెంటుసహా- విధానములు- జమీందారీ పద్ధతి- గ్రామ స్వపరిపాలనపద్ధతులు- వృత్తులు- సహకారపద్ధతి- బ్యాంకింగు- కరెన్సీ విధానము- గ్రామపునర్నిర్మాణమునకుగాను గల ప్రణాళికలు ఈ విషయములలో (ప్రధానముగా) ఉత్సాహవంతులైనందున ప్రచారకులకు ఆ యావిషయములందు పరిజ్ఞానులు అనుభవశాలులగు వారిద్వారా బోధనయొసంగగలరు. ఉత్సాహవంతులైన యువకులు యీ అవకాశమును పూర్తిగా వినియోగించుకొనెదరని నమ్ముచున్నాము.

విద్యార్థులకు గమనిక.

ఇందు విద్యార్థులుగా చేరదలచువారు యీసంస్థ ప్రారంభించినది మొదలు తుదివరకు శిక్షణ పొందుటకు సంసిద్ధులై యుండవలెను. యీసంస్థ పక్షమున బసయు, తాత్కాలికముగా గ్రంథములు కొన్నియు యివ్వబడును. శిక్షణ ఉచితము. విద్యార్థులు భోజన పుఖర్చు తామే భరించవలెను. భోజనము సదుపాయముగాను మామూలుకంటె తక్కువ రేటునకును ఏర్పాటు చేయబడినది. నె 1 కి రు 6/- ప్రతివిద్యార్థికిన్ని అగును. కాని 8 మందికి మించని బీద విద్యార్థులకు యీసంస్థవారు నెల 1 కి రు 3/-చొ॥ భోజనవ్యయములో భరించదలచిరి. అర్థుల అర్హతలను యోచించి అధ్యాపకవర్గమువారు యిందును గూర్చి నిర్ణయించెదరు. ప్రతి విద్యార్థియు 8 కి తక్కువగాని నోటుపుస్తకములు పాత్రసామాను లాంతరు పడక సామాను తెచ్చుకొనవలెను. యీ దీక్షాకాలమంతయు అధ్యాపకవర్గము వారి నియమములను ప్రతి విద్యార్థియు మన్నింపవలెను. ఇందు విద్యార్థులుగా చేరదలచువారు తమకు యిదివరలో గల మ్యూలులేక తదితర విద్యాజ్ఞానము తాము చేయుచున్నకృషి. యిదివరకు సంస్థవారి ఆర్థిక సహాయమును పొందదలచినయెడల తమ ఆర్థికస్థితి మున్నగు వివరములతో జూన్ 25-వ తేదీలోగా తమ దరఖాస్తులను శ్రీయుత రెబ్బాప్రగడ మందేశ్వర శర్మగారు అధ్యాపకవర్గమంత్రి (కొవ్వూరు) అని పంపవలెను.

కొవ్వూరు ఆరోగ్యము ప్రశాంతమునుఅయిన ప్రదేశము అఖండ గోదావరీ తీరమున ప్రాచీన సంఘ నిర్మాతయై ప్రసిద్ధిగాంచిన గౌతమబుషి తపోభూమిగా వాడబడుచున్నది. యీసంస్థ నెలకొల్పబడు విద్యాపీఠమున ప్రసిద్ధి వేదశాస్త్ర పండితులుగులను హిందీ తరగతులు గలవు. ఇట్టి ప్రాచీన విజ్ఞానపీఠమున సత్యభారత నిర్మాణవిద్యకైన యీసంస్థ నెలకొల్పబడుటలో ఎంతయు విలువగలదని నమ్ముచున్నాము.

ఆంధ్రులకు విజ్ఞప్తి.

ఈ ఉద్యమమున దేశీయుల సానుభూతి ఆవశ్యకపరము. తమ తమ జిల్లాలనుండి దేశాభిమానులైనట్టి వారలను ప్రోత్సహించి దరఖాస్తులు పంపునట్లును ప్రయాణపు ఖర్చులు భరింపజాలని విద్యార్థులకు అచ్చటి శ్రీమంతులు స్థానికాధి ... సహాయమును చేయకోరెదము. పై... లందు గ్రంథముల రచించినవారు తమ ... పతులను ఈ సంస్థకు ఉచితముగా ... అర్థించుచున్నాము. శ్రీ ... డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్య ... యన్. జి. రంగ, అయ్యదేవ... ప్రొఫెసరు మా వెంకటరం... యణరాజు, నృసింహదేవ... ఈ సంస్థకు ఉపన్యాసక... లలో గలరు.

తిరిగి ప్రళయమా?

ఆంగ్లేయుల చర్యలు యూరోపు ఖండాన్ని సంశయంలో ముంచి వేశాయి. నూతన ప్రధాన మంత్రి బాల్డ్విన్‌గారు ఉపన్యాస ధోరణిని బట్టిచూస్తూ వుంటె యూరోపేయ రాజ్యాంగం భయంకర రూపం దాలుస్తూ వుందని కనులున్నవారంతా కనుగొంటూరు. ఇటలీ ఫ్రాన్సు దేశాలతో మైత్రిని గల్గియున్నది బ్రిటను అను కొంటూ వచ్చిన వారంతా నిర్ఘాంతపోయ్యారు. బ్రిటను జర్మని చర్యలకు సానుభూతి చూపిస్తున్నది అని ఊహించటం ప్రారంభిస్తూవుంటే చిత్రాలన్నీ వెలువడుతూ వుంటాయి. జర్మని దేశం చేసే యుద్ధప్రయత్నాలన్నీ బ్రిటనుకు బాగుగా తెలుసును అన్నాడు గోరింగుగారు. బ్రిటను యూరోపియ రాజ్యాంగంలో మూడుచీట్లాట ఆడుతూ వుందని ప్యారిసులోను ఇతర స్థలాల లోను అను కోవడంలో చిత్రంలేదు. బ్రిటను మాటలను నమ్ముకొని, ఫ్రాన్సు, పోలెండువంటి దేశాలు సమాధానంచేసు కున్నయి గాని, ఇటలీదేశానికి మాత్రం సందేహమే. ఇటలీ ఎన్నితియ్యని పలుకులు పలికినా, తన సైన్యసన్నాహాలు వెనుక తీయడం లేదు అబిస్సీనియాతో స్నేహితం చేస్తూవుంది. ఒక ప్రక్క నానా జాతి సంఘంవారి మధ్యస్థగాంటూ, సైన్యములను అబిసీనియాతో పోరటానికి దింపుతూనేవుంది. ఇకనైనా, జర్మని చేసే చర్యలు పట్టపగలే దోపిడి చెయ్యడంగా వుంది. హిట్లరు ఇంగ్లాండుకు మిత్రుడే నన్నాడు బ్లర్న్ ప్రభువు. సాంఘిక వాదములకును యూదులకును, ప్యాసిజమునకును, ప్రజాప్రభుత్వమునకున్నీ ప్రబల విరోధి అయిన హిట్లరే ఇంగ్లీషు వారికి నమ్మ తగిన మిత్రుడన్నాడు. ఇక ఇంగ్లీషువారంటే హిట్లరుకు చాలా గౌరవం. తన ప్రచారంలో ఇంగ్లండును ప్రాన్సును విడదీయడమే ముఖ్యవిషయమని నిరూపించేస్తూ ఆంగ్లమైత్రి వాంఛనీయమని [illegible] చెల్ గారు ప్రకటిస్తూవున్నారు. [illegible] గారు కూడా జర్మని మైత్రి [illegible] ని సూచించడం, సైమన్ [illegible] మంత్రిత్వాన్ని నుండి [illegible] కాస్థానం ప్రస [illegible] కి, బ్రిటను [illegible] [illegible]

యూదేశాలు తెలుసుకున్నయి. ఇట్లు ప్పి జర్మనీని నమ్ముకుంటా [illegible] లిటిల్ మెంటాలు [illegible] బాధిస్తుంది. జర్మని ప్రయత్నాలు అఖండంగానే వున్నట్లు స్ఫురిస్తూవుంది. ఫ్రాంకో రష్యా సంధి జర్మనీకి క్రొత్త అవకాశం ఇచ్చింది. రైను ల్యాండు ప్రదేశంలో కట్టుదిట్టాలు అవసరం అంటూవుంది. హిట్లరు ఇక చేసే మొదటి పనియే ఇది. రైను ప్రదేశమంతా సైనిక మయంచేసి వేస్తూవున్నాడు. ఫ్రాన్సు కన్ను ఎర్రచేస్తుంది బ్రిటన్ తల యూస్తుం హిట్లరు ఇంతలో తన పన్నాగం సాగిస్తూ వుంటాడు. అతని శాస్త్రము మూడు భాగాలు:—సైన్య సైనిక శిక్ష, విమానబలము, నావికబలము:— పిటికతోను ఉండేసరిహద్దులు కట్టుదిట్టం చేసుకోవడం. దానితో [illegible] గోయిన దేశాన్ని—అల్సేసులోరేన్, సైలీషియా, పోలిష్ కారిడార్-పరకుముకోవడం జరుగుతుంది. జర్మనిదేశీయులు ఎక్కడున్నా చిక్కపడవలసినదంటే, బ్రిటను చర్యల లో ఉంది. బ్రిటను జర్మనీవారికి అనుకూలంగా వుంటుంది అని. గోరింగుగారే బహిరంగంగా చాటిచారు

గోరింగుగారి చాటింపులే ఫ్రాన్సువారికి తబ్బిబ్బులుగా నున్నయి. బ్రిటను నమ్మరాదని ఫ్రాన్సువారి సంశయం. జర్మనీచర్యలే శాంతికి భంగకరములని ఫ్రాన్సువాదిస్తూవుంది జర్మనీకూరక వుంటే చిక్కులుండవు అనిదీని అభిప్రాయంగాని నిజంగా జర్మనీకి వెనకవుండే బలమేశాంతికి అపాయం చేయబోద్యని. బ్రిటను చర్యలు ఒక ఒరోపాఖండాని కేగాకుండా ఆశియాకు కూడా అన్వయంకాగల వు (సోవియట్లు ఫ్రాన్సులపైతి) బ్రిటను జర్మనీతో కలసేట్లు చేస్తే, జపాను చేతుల్లోకి? జపానునకును సోవియట్లు రష్యాకును అగర్భశత్రుత్వం బ్రిటను జపానుమైత్రిని ఇంతవరకు గడచిన సంగ్రామం మొదలుచేస్తూ చెరకుండా పోషిస్తూవుంది. ఈమైత్రి బ్రిటిషు సామ్రాజ్యానికి నిజంగా అవసరమేగాని, కెనడా దర్శంలో అమెరికా సంకేతాల్లో రానిరాంచాలి జపానువారంటే [illegible] [illegible]. గాని, ఆంగ్లేయులంతా [illegible] [illegible] [illegible] మిస్టర్ కాలమే నిర్ణయించాలి.

[illegible] జ్యోతిషము

[illegible] (రాష్ట్ర) [illegible] 2 [illegible] [illegible] 1. [illegible] 1. [illegible] [illegible] శ్రీ [illegible] [illegible]

[illegible] విజ్ఞప్తి

[illegible]

తిరుపతి దేవస్థానమునకు అపారమగు నష్టము.

తిరుపతి [illegible] తిరుపతి [illegible] [illegible] తిరుపతి దేవస్థానపు కమిటీవారి కృ [illegible]

[illegible] శ్రీ వెంకటేశ్వర [illegible] శాస్త్రీగారికి [illegible] శ్రీ వెంకటేశ్వర మహాత్మ్యము [illegible] శ్రీ వెంకటేశ్వర భగవానుల [illegible] దేవస్థానపు కమిటీవారి [illegible] [illegible] దేవస్థానమునకు [illegible] నష్టము కలుగుచున్నది.

ప్రకటన.

[illegible] స్కూలులో ఇంతకుపూర్వము [illegible] వి. ఆర్. కాలేజీ స్కూలులో మొదటి నాలుగు ఫారములలో ప్రవేశపరీక్ష 6-7-35 తేది శనివారము ఉదయము 7-30 గంటలకు స్కూలులో జరుపబడునని విద్యార్థులకును వారి తల్లిదండ్రులకును తెలుపడమైనది.

డి. వెంకటసుబ్బయ్య, హెడ్మాష్టరు వి. ఆర్. హైస్కూలు, నెల్లూరు.

పండ్లు కట్టబడును.

డాక్టరు.

యం. కె. కోరాగాని

దంత చికిత్సాలయము, ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

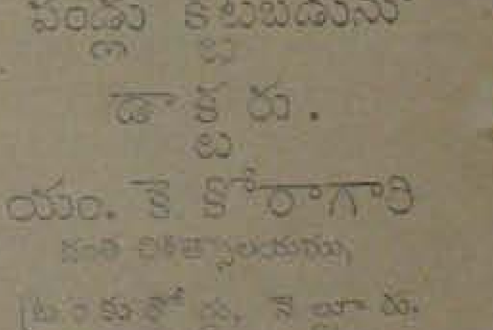

[illegible]

దివితాలూకా జమీన్ రైతు మహాసభ

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ. శీతారామయ్యగారి ఉపన్యాసము.

—(0)—

[illegible]

—: "రైతే రాజు" :—

[illegible]

మహర్షికి మార్గాల న్యాయము

[illegible]

దుక్కిటెద్దు ఆంబోతుల సమరం

[illegible]

చల్లపల్లి జమీందారీ

[illegible]

గాజులలంకలో ప్రస్తుతము రైతాధీనములో నున్న రైతీ భూమిలేదు. పూర్వకాలమున రైతా భూమియావత్తు కృష్ణలో పడిపోయి మరల తేలుట మన రైతులకు హక్కులేదని జమీందారుగారు ఆక్రమించినారు. గృహములుకొన్ని కృష్ణానదీ పాలము లగుటచే గృహహీనులైన కొందరు పూర్వమువారి భూములపట్ల తేలిన భూమిలో కుటీరములను నిర్మించగా వారిని జమీందారుగారి యుద్యోగస్థులు తీవ్రనిర్బంధములకు లోనుచేయు చున్నారు. జమీందారి స్థితమును దానిచే నాశ రింపబడిన ఆగ్రామ రైతుల యొక్క రాకపోకలు జమీందారుద్యోగస్థుల యొక్క దయాదాక్షిణ్యములమీద నాధారపడియున్నవి. అనూరాల లంక విషయములో కొలదికాలము క్రిందవిశాలమైన సేద్యభూములున్నా, గ్రామకంఠమున్నా క్రొత్తగా కట్టిన పెంకుటి యిండ్లతోసహా కృష్ణలో విరిగిపడిపోగా, గ్రామస్థులు దైన్యపర్యము తో కష్టపడి యేటినిదుపూ వాటిదాని పట్లభూమి యని తేలునట్లుచేయగా అటులతేలిన నీవగ్రామ కంఠములకు జమీందారుచే వశ్యాన్యాధీనము గాకుండనభ్యంతరము కల్గినది.

ప్రభుత్వములోని గ్రామము లేపాకర్యముల నైతే ననుభవించుచున్నవో వానితోబాటు భూమికి శిస్తునుచెల్లించు జమీందారీ గ్రామములు కూడ అట్టి పాకర్యములనే యనుభవించవలసి యున్నవి. రైతులకు సంబంధించిన భూమి లెక్కల విషయములో రైతులకు కరణము చెప్పుచున్నదే వేదముగు చున్నది. రుజావు నిమిత్తం రైతుచట్ట సమ్మతముగా లెక్కను సంపాదించు మార్గము లేవియును కల్గియుండలేదు.

ఈ లంకమీద వల్లపల్లి సంస్థానమునకు చెందిన లంకలు మాంజేసినారు గ్రామములంకలని మాలపల్లెలుగాక పదిపదు గ్రామములున్నవి. అవి యేవన (1.) పోతార్ లంక:—(నివాసు) 1 తిప్ప లకట్ట 2. కిమ్మంధపాలెం. 3 తడికలపూడి 4. జాలపాలెము. 5. కురకపాలెము. (2) నదుకుదురు నివారయిన అముదార్లక. (8) గాజులలంక:—(నివాసు) చింతలలంక. ఎసుగునలంక హక్కులకు, సంప్రదాయములకు, పాకర్యములకు, ప్రతిమూలను ప్రజలంగగ్లులపెట్టు నీ కాలమున అనగా యిరువదియవ శతాబ్దమున యీలంకగ్రామములు భూపరపాలనా పరిస్థితులలో ప్రాచీన యుగపు చిన్నములచే ముఖముమ చిత్రింపబడి ప్రాచీన సాంప్రదాయములలో చిక్కుకొని మురిగి పోవుచున్నవి.

అక్బరుచక్రవర్తి పరిపాలనయే మఖ్యవాంశ చే నాగరికతా పరిపాలనయని చరిత్రలలో పొగడ్తగాంచెనో, అట్టిప్రథమచిన్నమగు భూమి కొలత, కొలతననుసరించి లెక్కలను తయారుచేయుట యీలంకలకు గల్గియుండలేదు. నదీగర్భితము లగుటచే గ్రామనైసర్గిక స్వరూపములు వెల్లువ కోతలచే ప్రతిసంవత్సరము మార్పుబడుచుండును. ఈలంక గ్రామముల ప్రధానమైన వృత్తి వ్యవసాయము. పూర్వమెప్పుడు లంకలు పాడిపంటల తోను, ధనధాన్య సంపత్తితోను, సులతూగుచుం డెనని పెద్దలు చెప్పెదరుగాని యిప్పుడు పోతార్లంక పోలంకొన్ని గ్రామములు కసపు పాడి పంటలైనను ప్రాణావశిష్టముతో నున్నవి. ప్రజలు నూతన గృహములను నిర్మించలేకపోగా శిథిలములై పోవుచున్న ప్రాతగృహములను మరమ్మతు చేయుస్థితిలో గూడాలేరు. నానాటికి వ్యవసాయముచేయు రైతులును, వారిమీద యాధారపడు కరితర వృత్తివంతులును బహుహీనస్థితి పాలగుచున్నారు. వ్యవసాయపు కూలిమీద జీవనముచేయు పాటకజనము కొందరు రైతులకు పరిటలు లేమిచేనున్నా, పెద్దభూయాము రైతు క్రింద దాలినంత లేకపోవుటచేనున్నా రైతే

తిన్నింది కల్యాణ కష్టములో నున్నందునమున్నా పనిపాటులకు తావులే యితర గ్రామములకు వలస వెళ్లిరి. కాని రైతు వృత్తిచేయువారు పూర్వపు మంచిస్థితిగతులను స్మరణకు తెచ్చుకొని జీవచ్ఛవముగా కాలము గడుపుచున్నారు, మానవులకు జీవకరణ మసదగిన విశాల సేద్యపు భూములు కృష్ణానదీ పాలములగుటచేతను, మిగిలియున్న కొలది భూములు అరిష్టదాయకమైన వెల్లువలవల తేలడిన గొడ్డుయిసుకచే దిన్నె లైమట చేతను జీవనమునకు చాలినంత భూమియు, పంటయులేక అన్యస్థానమందు ఆధారములేక వ్యవసాయమునకు బహు దీనదశ ననుభవించుచున్నారు. విరిగిపోయిన భూములపట్ల దైవయోగముచే నాకప్పుడు తేలిన భూమిని రైతు పొందవలెనంటే, భూమి ఎన్నిశతాబ్దములకు తేలినను సరే, అప్పటి

పోగా గ్రామస్థులు వికపర్యములో కష్టపడి యేటినిదుపువాసి దానిపట్ల భూమిని తేలునట్లు చేయగా అటులతేలినట్లు చేయగా అటుల తేలిన నీవాగ్రామకంఠములకు జమీందారుచే ప్రజాస్వాధీనముగాకుండ నభ్యంతరముగల్గినది. సన్ 1258 వ ఫసలీ ప్రాంతమున కరణములచే తయారుచేయబడిన కొన్ని లెక్కలను కవులు నుబట్టిచూడ యేటినిదుపుతో అప్పటికి తేలిన లంకలున్నా, దవులు మినహా అనగా జమీందారుని శిస్తు భూముల ఆవరణలో లేనివనిన్నీ ప్రజల హక్కులోనున్నవని తేలుచుండగా పైవిధముగా తేలిన భూములకును జమీందారు అడ్డమువచ్చుట చాల అన్యాయము.

పోతవరంలంక గ్రామము తాలూకు లభ్యమైనంత పాతరికార్డునుబట్టి చూడ 1850 వ సం॥ 25

పోతవరంలంక క్రిందనున్నభూమి జమీందారు గారి తాలూకు యం 614 లున్నా, కృష్ణపాయల విస్తీర్ణమున్నాగాక సేరి యం 3439 సెం 40. గ్రామ కంఠము యం 40 లు. రస్తాడొంకలు యం 80 లు దురదభూములు యం 1-60 సెంట్లు గ్రామపరగడలు యం 40 లు కొండకాలువలు యం 12 లు చెరువులు యం 2 లు వనంతోటలు యం 85 లు. ఇసుకగరు యం 12 లు. యేటినిదుపు యం 40 లు. (దవులుమినహా) పడమటి పాయలో తేలినలంకలు యం 50 (దవులుమినహా) వెరసి యం 3842 లు. ఇట్టి పరిస్థితులలో యిప్పుడు జమీందారు క్రిందయున్న భూములు రెండువేల యకరములకుపైగా నున్నవి. రైతుక్రింద వేయి యకరములు మాత్రముండును. ఇక రైతులెటుల జీవనము చేయగలరో యాలోచింపవలెను.

తిరుత్తని రైతుల సభను ప్రారంభించడానికి ఒప్పుకొన్నాను. అక్కడకు పోయి ధర్మపన్నాలు విప్పితే ఎవరైనా "నీ రైతుల వద్ద కు 35/- లు గుంజుతూ ఇక్కడ నీతులు చెప్పవచ్చావా" అంటే ఏమి సమాధానం చెప్పేది?

వరకు రైతు అడియాశా బద్ధుడై వస్తి యిసుకకు, నీటికిని, శిస్తును, మిగిలిన భూమిని పోగొట్టుకొని దైనను కట్టుచుండవలెను. లేనియడల అట్లు తేలగల భూమి జమీందారుని హక్కుగునటు. అన్యాయమును బట్టియే కాబోలు పోతవరలంక పరిసరములలోను, గాజులలంక, చింతలలంక పరిసరములలోను పూర్వము రైతు భూమిగా నున్న పోటు సంస్థానపు లంకలని పిలువబడు చూపు మీరకు మించిన వేలకొలది యకరములభూమి యుండియున్నది. అట్టిభూములు రైతులయొక్క ముఖద్వారము వరకు వ్యాపించియున్నది.

గాజులలంకలో ప్రస్తుతము రైతాధీనములో నున్న రైతీ భూమిలేదు. పూర్వకాలమున రైతీ భూమియావత్తు కృష్ణలో పడిపోయి మరలతేలుట వలన రైతుకు హక్కులేదని జమీందారుగారు ఆక్రమించినారు. గృహములుకొన్ని కృష్ణానదీపాలములగుటచే గృహహీనులయిన కొందరు పూర్వమువారి భూములపట్ల తేలిన భూమిలో కుటీరములను నిర్మించగా వారిని జమీందారుగారి యుద్యోగస్థులు తీవ్ర నిర్బంధములకు లోనుచేయు చున్నారు. జమీందారి స్థలమునుదాని నావరింపబడిన ఆగ్రామ రయితులయొక్క రాకపోకలు జమీందారు ద్యోగస్థులయొక్క దయాదాక్షిణ్య మీద నాధారపడియున్నవి. అనూరాల విషయములో కొలది కాలముక్రింద విశాల ... కట్టిన పెంకుటియిండ్లతోసహా కృష్ణలో ...

తేది 5వ తారీఖున గుంటూరుజిల్లా హెడ్ అసిస్టాంటు కలెక్టరుగారగు హెచ్. న్యూల్ గారిచే తయారుచేయబడిన చెక్కుబంది ప్రకారము పోతవరంలంక గుడికట్టు మొత్తమును యం 6282 లు ఇందులకు తప్పేర్లు:—మెట్టచేలు అనగా రైతాధీనపు లేకిలు యం 3780 లు కొల్లూరు, దోనేపూడి రైతుల స్వాధీనములో పోతవరంలంక పడమర పాయకు పడమరనున్న భూములు యం 63 ... పడమరపాయ యం 550 ... సమేతు యం ...

సర్వ యావశ్యకత.

భూమి కొలతయున్నా లేని కారణముచే సాముదాయపు భూములున్నా రాజబాటలున్నా హంసాయీ లాక్రమించుచున్నారు. సేద భూముల విషయములో ఒక రైతు మున్నా యింకొక రైతుకున్నా తప్పక సరిహద్దు తగాయిదాలు కల్గుచున్నవి. అన్యోన్యకలహాలు అనర్థదాయకములని చెప్పనవసరము లేదు. సరిహద్దుతగాదాలు లేని పొలములులేవే లేవని చెప్ప వచ్చును. డిమార్కేషను సెంబర్లు లేక పొలములు నెవ్వ చే పిలువబడుచున్నవి. సరియైన లెక్కలు లేక పోవుటచే విస్తీర్ణములను నిర్ణయించి తగాదాలను పర్దుపాటుచేసి సరిహద్దులను ప్రశ్నను తేల్చలేకున్నవి. గ్రామ లెక్కలని పిలువబడుచున్న లెక్కలకున్నా, భూమిమీద విస్తీర్ణమునకున్నా యొక్కడను యేపాలము విషయములోను పొంతనలేదు. లెక్కలొక త్రోవ, భూమి విస్తీర్ణము, నైసర్గిక రూపము మరొక త్రోవ. ప్లాను ఫీల్డు బుక్కును లేని కారణముచే భూమియే రూపమునున్నది తెలిసికొను మార్గము లేదు. ఇప్పటికిలభ్యమయిన పూర్వపు లెక్కలను బట్టి మాడగా గ్రామ నిర్మాతలు ప్రజా పాకర్యార్థము ప్రజాసాముదాయపు భూములెంత విడచిపెట్టిరో తెలియనగును. వరద గ్రామములో గ్రామపశువులు నిలచుటకుగాను గడ్డపులనువాటిని అనగా మెరకప్రదేశములను విరివిగా విడచిపెట్టిరి. కాని పరిపాలనా లోపముచేనున్నా, గ్రామ లెక్కలు వ్రాయువారి ద్రోహమునేనున్నా, ఆయా గడవులు ప్రక్కవారలచే పూర్తిగానాక్రమింపబడినవి. కొలది దినముల క్రిందట బహుమిస్తీర్ణముతోనున్న డొంకలిప్పుడు కాలిత్రోవలగుచున్నవి. ఇరు ప్రక్క ... మంచి చెడ్డనక ఆక్రమించి ... లుపుకొనినారు. కొన్ని ... కరణము రెండో ... లెన్ని సంవత్సర ... తకు సంవత్సరవారీ ... పడుచున్నవి. భూమి ... ప్పటికి లెక్కలలో ... రు ... కారకులో, ... లో తెలియుట ... మలో గ్రామ ... ములు యావత్తుయే ... కారణము లేవ

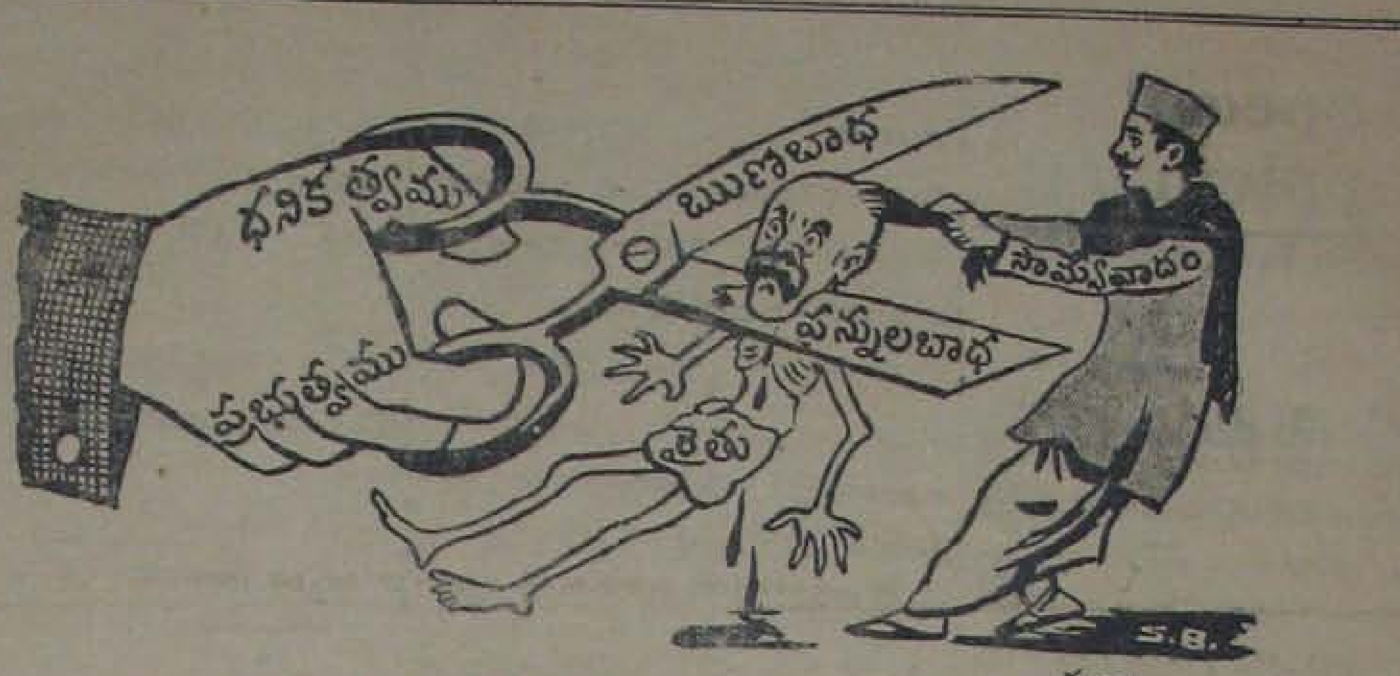

—డంకా.

రైతు:—అయ్యో బాబో! అంతకంతకు పెంచి అల్లాడిస్తున్న సాహుకారి ఋణబాధ, సమయం జూచి సర్దుకునే ప్రభుత్వపు పన్నులబాధమధ్య, నాగొంతు కత్తిరించక పోతున్నదిరా బాబో! సామ్యవాదపులింగయ్యో నువ్వన్నా చక్కదిద్దవయ్యో బాబో!

లేదు. రైతు జమీందారునకు కుంటు 1 కి 2 రూపాయల శిస్తును కట్టవలసియున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో అన్యాధారములేని రైతు కుటుంబ పోషణ మెట్లు జరుపుతో భగవంతునికే యెరుక. సాధారణ సౌఖ్యములకగు ఖర్చులకును, శిస్తు లకునుకును, పరిపోయిన పంటయయినను పండు చున్నదా లేదాయను విచారణ జమీందారునకును లేదు. డబ్బును తెచ్చియిచ్చి రైతుయొక్క పంటను శిస్తుక్రింద వేలము వేయుంచుటకైనను ఎస్టేటు వారు శ్రద్ధను తీసుకొనుచున్నారు. సాధారణ ముగా అట్టి కాలములో పాడువారు యితరులెవ రునుండరు. ఎస్టేటువారే పాడెదరు. శిస్తు చెల్లిం పలేని రైతు ఖర్చులతోసహా లెక్కింపబడిన మొత్త మును చెల్లించి భూమిని నిలుపుకొనుట హాస్యా స్పదము. ఇక అట్టి వేలము వేయు విధానమింక విపరీతమయినది. ఒక పట్టాక్రింద పదిమంది రైతులున్నారను కొందమనుకొందము. ఆ పట్టాక్రింద భూమిలో కొంత యేటిలో పడియుండవచ్చును. పట్టా దారుడు పట్టాలోని భూమినే కొంచెము యుండి యుండవచ్చును. యేటిలోపడ్డ భూమిని గురించి చెల్లవలసిన ఆ శిస్తును పట్టాదారుడుండగా. నిరు ద్యోగి పట్టాదారే చెల్లవలయునని నియమము కలదు. పట్టామొత్తపు బాకీని పట్టాలోని యొక రైతువద్దనుంచి యైనను న్యాయాన్యాయ విచక్షణ లేకుండ వసూలు చేయుచున్నారు. సదరు రైతు ఆపట్టాలోని తనయున్న భూమికి శిస్తును చెల్లించి నప్పటికి యెస్టేటువారి దయలేనప్పుడు తన స్వాధీ నములోలేని యితర భూములకున్ను, యేటిలో పడిపోయిన భూముల స్థానములకున్న యిసుకకు. నీటికి తన పొలము యెస్టేటువారు జప్తుచేసినప్పుడు పాపము పట్టామీద నిల్వయున్న బాకీని యావత్తు చెల్లింపవలసిన వాడగుచున్నాడు. జమీందారు గాని, ప్రభుత్వమువారుగాని రైతు పురోవృద్ధి యందును, సౌకర్యమునందును నుపేక్షాపరులై యెట్లుయైనను వారి యాదాయములు వసూలైన చాలునని దానిని యెంచి జమీందారి స్వంత యుద్యోగస్థులకున్ను, గ్రామోద్యోగస్థులకును అనవ సరమయిన పనవునిచ్చుటవలన వారాయవకాశ మును చూచుకొని రైతుపట్ల నిర్వర్తింపవలసిన ధర్మములు నిర్వర్తించక రైతునన్ని విధములనూ నిరసించుచున్నారు.

రైతు స్వయంకృషికి తీసుకవసిన వాడగుటచే స్వయంకృషితనలనని రాజకీయార్థిక రంగముల యందు ముందుకు రావలసియున్నాడు. రైతు ఆత్మశక్తియందు నమ్మకముగలవాడై తనకష్టముల గురించి యాందోళన పూర్వకముగా తగు సంస్థ లకు తెలియపరచుట యత్యావశ్యకము. అట్లుచేసి ననేగాని రైతు కష్టము తీరేదరనినమ్మిక

బద్దిపూడి వెంకటనారాయణ రెడ్డిగారి

అధ్యక్షోపన్యాసము.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షా! జమీన్ రైతు సోదరు లారా!

యీ మహాసభకు అధ్యక్షతవహించగల రాజకీయ వేత్తలు విద్యార్థులు పలువురుండియు నాకీగౌర వము లభింపజేసినందులకు అనేక వందనములు అర్పించుచున్నాను.

దివంగత నాయకస్మరణము.

కీ॥ శే॥ దివంగత మునుస్వామినాయుడుగారు జమీన్ రైతు నాయకులై మదరాసు ప్రభుత్వము నకు ప్రధానమంత్రియై జస్టీసుపక్ష నాయకత్వము వహించి తత్పక్షీయులగు జమీన్‌దారుల అప వాదమైన ఆశయములు తన సోదరులగు జమీన్ రైతుల సర్వతో పాలనవ్వనని గ్రహించి పక్షీ యులు కోర్కెలకై స్వజాతి విధ్వంసమున కొడి గట్టక అంకులకై తన ప్రధానామాత్య పదవి త్యజించి ఒక్కమాటుగా జమీన్‌దారుల దౌష్ట్య మును నాయకుని త్యాగమును దేశమునకు చాటిన వీరపుంగవుని వరుసజాలము. జమీన్ రైతు చరి త్రయందు ప్రధానస్థాన మాక్రమించిన యీ మహ నీయునికీర్తి చంద్రికలు చిరస్థాయి అవుగాక.

జమీన్ రైతు ఉద్యమము.

ప్రజాభిప్రాయ మన చెవ్విలో ఎరుగక తెలు సుకొన నిచ్చగింపక తాము జన్మించిన సంఘ పరి స్థితుల కలవాటుపడి అది ఎట్టిదైనను సంతృప్తిపడి గత అలుబిడ్డల దినమున కొకపూట భుక్తితోనైనను గంజినీళ్లతోనైనను కుదకు కటిక పస్తులతోనైనను తను విధియని భావింపుచు కాలమొక్క విధమున గడుపుకొనుచు జమీందారులను సకల సౌభాగ్య ములతోను పంచభక్ష్య పరమాన్నములతోను పోషించుచుండిన రైతును విశేషముగా పాలిచ్చు చున్న గోవును పాలతో సంతృప్తిలేక పొదుగును నైతము కోసిన కటిక కిరాతునిచందమున నైత్య శ్రమ జనితో న్మాద చేష్టలు చేయసాగిరి. పర్యవ సానము జమీన్ రైతులు గాఢనిద్రనుండి కర్తవ్య మెరుగక తెన్నుగానక పరితపించుచూ ప్రత్యక్ష ముగా జమీన్‌దారుల ఎదిరించలేక పోయినను తమ్ము రగులుకొల్పిన క్రోధాగ్ని ప్రతి మానవుని హృదయపీఠమున ప్రవేశించెను. అయ్యది క్రమ క్రమముగ రాజుకొనుచుండెను. కాని ముక్కాని తేని పడవవలె తెన్నుగానక విలపించుచున్న విపత్స మయమున రైతుసంఘ స్థాపనాచార్య శ్రీ రూక్ విశ్వనాథదాసు మహాశయులుగారు అచ్చటచ్చట కరుదెంచి మన రైతు సోదరులకు హితవుతెల్పి తమ దుర్దశకు కారణములెరిగించి విముక్తికి మార్గ ములోధించి రైతుసంఘముల స్థాపనావశ్యకత స్ప ష్టపరచిరి. అమాయకులగు రైతులు తమ కర్తవ్య మును నిర్ణయించుకొన తలపెట్టిరి. అట్టి మహాసమ యమున వెంకటగిరి జమీన్ రైతు వుద్యమమునకు నా యకత్వమువహించి ఆంధ్రరాష్ట్రమేగాక మద రాసు రాజధానియందంతట ప్రచారముసల్పి వుద్యమమునకు పట్టుకొమ్మయై జమీన్ రైతు సమ స్యకు ప్రాధాన్యతనొసగి యీసమస్య మదరాసు రాష్ట్ర రాజకీయములలో ప్రధానస్థాన మాక్ర మించుటకు శ్రీయుతులు ఆచార్యప్రకడ మండేశ్వ రశర్మ, నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడుగార్ల సహాయముతో మన నాయకులు శ్రీ ఆచార్య రంగనాయకులుగారి నిరంతర జమీన్ రైతు సేవ పర్యవసానమని వేరుగా తెల్పవలయునా! యిట్టి మహనీయులకు మనమేగాదు మన సంతతి సహి తము వంశపార పర్యంతరము కృతజ్ఞులమై యుండ గలము.

ఎస్టేట్సు ల్యాండు యాక్టు—రైతుల కడగండ్లు.

జమీన్‌దారుల పుట్టుకనుగూర్చియు, జమీన్ లోని రైతులనుభవించుచున్న కష్టములగూర్చియు మన జమీన్ రైతు పత్రికాముఖమున ప్రకటింపబడి యీరంభకిరికిరియే యున్నారు అయినను యించుక ప్రస్తావించెదను.

మిత్రులారా! నేటిజమీన్ రైతు అభాగ్యుడు. జమీన్‌దారులు లోపభూయిష్టమైన ఎస్టేట్సు ల్యాండుయాక్టును అండగానైకొని నిర్వహింపలేని అధికార ములు చెలాయించుచున్నారు. పండినను ఎండినను నిర్దాక్షిణ్యముగా పన్నుగుంజుకొనుచున్నారు. వ్యయప్రయాసలకోర్చి కృషిసాగించి నీటిలోపముచే ఎండిననైల్లను చూచి ప్రయాసేగాక పెట్టుబడి సైతముకోల్పోయియుండుచున్న రైతుపన్నుతప్పించు కొనుటకైనను చట్టమున శరణ్యము లేకున్నది జమీన్‌దారుని వుపేక్షవలన జలాధారములు సరి యగుస్థితిలో లేనందున నీరుతగినంత చాలనందున ఎండిపోవుచున్న నైల్లకు పకీరును శిస్తు క్రూర ముగా వసూలు చేయుచున్నారు. జలాధారములు జమీన్‌దారులు వుపేక్షచేయుటవలను, నైల్లు ఎండి పోవుటయు పంటలులేని రైతు క్రమక్రమముగా సన్నగిల్లుటయు, భూములుఫలించనందున భూముల ధరలు పడిపోయి రయితులువిపరీతమయిన నష్టము గురియగుచున్నారు. జమీన్‌దారుల ఉపేక్షవలన రైతులు ఆయాసంవత్సరములలో వ్యవసాయపు పెట్టుబడులు కోలుపోవుటయు తద్వారా తమ భూములధరలు విపరీతముగా పడిపోయినందున ఒకప్పుడు సిరిసంపదలచే తులదూగుచుండిన గ్రామములు నేడుస్మశాన వాటికలవలెను రయి తులు కల్యాకష్టులుగను భావి భాగ్యోదయమును వూహించుకొని తుది ప్రాణములతో ఎదురు చూచుచున్నారు.

పూర్తిశిస్తు చెల్లించినను కొంతమొత్తము చెల్లిం చినను జమీన్‌దార్లకు వారితాబేదార్లకు చెల్లులు తెలిసినను తెలియకున్నను శిస్తుకు దావాచేసిన రయితుకు నోటీసు అందకపోయినను, కోర్టుజ వాను యింటికిలుపునకు జారిచేసినట్లు వ్రాసిన దావా మొత్తండిక్రీ అగుచున్నది. చెల్లించినవి సయితము యాడిక్రీలలో సహజముగా కలిసియే యున్నవి. తన చెల్లుమగురించి ఆక్షేపించుటకు చాలినంత అవకాశము రైతుకు లేకున్నది. జమీం దారుని ఉపేక్షవలన జలాశయములు చెడి నీరు చాలక పంటచెడి నష్టపడి శిస్తు చెల్లింపలేని రయి తునుడిక్రీబాకీకి జైలుకు పంపింప వచ్చునుగాని ఉపే క్షవహించి జలాశయముల శిథిలపరచి లక్షలకొలది రైతుల అభివృద్ధికి అడ్డుపడిన జమీందారునిమట్టు చేతులు ముడుచుకొని చిత్తం దేవరాయని తిరుగ బలుపకట్టున్నది. రైతుప్రయుకు కొద్దిశాగొప్పచో చట్టమున అవకాశమున్నది గాని హిరణ్యకశిపుని వరములవలె ఆటంకములు.

రైతుకు అవసరమైన కట్టెలపశు గ్రాసమునకు కోభూమి జమీందార్లవల్ల అనుగ్రహమున నేదప్ప రైతుకు లభింపవు. అరణ్యప్రాంతపు రైతాంగపు భూములలోని పంటను నష్టపరచే జంతువులను వధించుట నేరముగా భావింతురు. కొన్నికొన్ని ప్రదేశములలో నీటిపారుదల హక్కునైతము జమీందారు తమ హక్కని భావించి వారి ఇష్టానుసారము విధేయ అవిధేయ తత్వములతో మెలగుచున్నారు.

యిక జాయింటు పట్టాలబాధ వివరించిన భూమిమీద శిస్తు రైతునకు వదలదు. కొన్నిభూ ములు విక్రయదారునికి దక్కవలదని నమ్మకము లేదు. ఈ విధమున చెప్ప బూనుకొనినచో దిన ములు పట్టునంతయు చెప్పవచ్చునుగాని ఈగాథ యింతటితో విరమించెదను. రైతును తప్పించు కొనుట కలదిగాని బోనులో యిరికించి యికిలించు చున్నారు. ఈ జమీందారులు యిన్ని అవకాశ ములు తమ హస్తగత మొనర్చుకొని గ్రామ పంచాయితీ మొదలు శాసనసభల వరకు వీరు వీరి ముఠా ప్రవేశము. వీరియిష్టానుసారము మెలగనిచో రయితు నైన ఉదహరించిన మారణయంత్రములు ప్రయోగింతురు. అన్నిటికి భరించినచో క్రిమినలు కేసులు తాబేదారుల అబద్ధపు సాక్ష్యము చెప్ప నిరాకరించిన ఉద్యోగికి అప్పుడే ఉద్యాపనము నకొచ్చువారు యీకదుపు నింపుకొనవచ్చిన తా బే దా రు ల సా క్ష్య ము నమ్మెదరు. పర్యవసానము ధనవ్యయము ముఖ్య రైతు అనుభవించుట. యీ పరిస్థితులలో మిత్రు లారా! ఒకప్పుడు సర్వసౌఖ్యములతో ఆనందిం చుచుండిన రైతును బానిసనుచేసి అన్నివిధముల తమ అభివృద్ధికి అడ్డుపడి రైతును కోలుకొననివ్వక అన్న హా రామచంద్రాయని అల్లాడించుచున్న జమీందారుల పాలన మాకువలదు!! యీ పద్ధతిని తొలగించుడు" అను రైతుల ఆర్తనాదములు విని ఏ హృదయముగల మానవుడు ఆక్షేపింపగలడు!

జస్టీసుపక్షము—రైతులకొనర్చిన అన్యాయము యీమారణయంత్ర సమ్మిళితమైన యెస్టేటుల్యాం డు ఆక్టుకయింతటి దారుణరూపముగ్రహించినది యీజస్టీసుపక్షమే. యిదియేగాక యిటీవల అప్ప టి శాసనసభ సభ్యులగు శ్రీస్వామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు మనరైతునాయకుల కృషితో ప్రోత్సా హముతో శాసనసభకు ఒకసవరణ బిల్లునుపంపి యుండిరి. ప్రభుత్వామోదముబడసి శాసనసభకు చర్చకురాగానే నిరాకరింపబడినది. ఆసవరణ లేకనగా 1 రైతువారీపద్ధతికి మించకుండా జమీనులలో సెటల్‌మెంటుచేసి శిస్తునిర్ధారణ మొనర్చుట.

2. ఎండిన నైల్లకు రిమిషన్ విధిగానిచ్చుట

3. రైతుల కోరికమీద జిల్లాకలెక్టరు మరమ్మతు కాదగిన జలాశయముల తనిఖీచేసి మరమ్మతు అవసరమని తోచినచో వెంటనే జమీందార్లచే చేయు... వారు చేయనిచో కలెక్టరు జమీం దార్లవద్ద కిస్తీలకను ధనము వెంటనే వసూలుచేసి ఆపనిని వెంటనే చేయుట. యీ మాత్రపు సావ

కొరకు 10-వ పేజీచూడుడు

Special Supplement.

రాబోవు శుక్రవారము సంచిక వెలువడదు.

—వ్యవస్థాపకుడు.

జమీన్ రైతు

బుధవారము.

19-6-1935.

రైతు అభ్యుదయము.

హిందూదేశమునందలి రైతాంగము నిద్రావస్థయందు లేదు. అజ్ఞాన తిమిరమున చిక్కుకొని తెన్ను గానక తొట్రుపడుచుండిన దినములు గతించినవి. మహాత్ముని రాజకీయార్థిక సాంఘిక ప్రణాళికలు ఎవ్విధముగ పనిచేసినను, చేయక పోయినను, రైతాంగమునందు స్వాతంత్ర్య జ్యోతిని ప్రకాశింపజేసినది మహాత్ముని దివ్య సందేశమనని సర్వ జనాంగీకృతము. రైతు తన నిజస్థితిని గమనించి, తాదగుల్కొనియుండినది మాయయని తెలిసికొని, సత్యస్వరూపాన్వేషణమునకు గడంగుటకు స్వాతంత్ర్య జ్యోతియే కారణము.

హిందూదేశపు నోరులేని రైతాంగమునకు పరమేశ్వరునిచే నంపబడిన సంరక్షక కర్తలము మేమని ఆంగ్ల ప్రజలిక మీద పలుకు పలుకులకు విలువయుండదు. రెండాంగ్లపు పలుకుల వల్లించి నాలుగు పరీక్షలయందు తీర్ణులై ఆంగ్లేయ పరిపాలనా ఫలితముల నుత్పన్నములైన నగరములందేరుకొని తినుచూ, వేదికల్పా గభీరోపన్యాసములు కర్ణ విదారితముగ పూరించుచూ, మేమే నాయకులమని ప్రకటించుకొను నాంగ్ల విద్యాధికుల ప్రకరణము అంతరించినది. స్వాతంత్ర్య దేశమగు నాంగ్లభూమి చరిత్రను చదివి, వారి భాషను అభ్యసించిన, మనకును స్వాతంత్ర్యపల్లవము లుత్పన్నములు గాగలవని తలపబడుచుండిన వ్యామోహములు పూర్వపక్షము లైనవి. ఎవ్విధమైన ఆంగ్ల సంపర్కముగలవాడైనను ఆంగ్ల సామ్రాజ్యస్తోత్ర కారకుడై తద్విధాన శాశ్వతత్వమునకు స్తంభము వలె నిలుచు వాడాంగ్ల విద్యాధికుడనియును, నిర్మల భారతీయ సాంప్రదాయ లోలుడే, భారత స్వాతంత్ర్య లక్ష్మీ కరగ్రహణ వాంఛితుడనియును, సంఘర్షణ మూలకముగ తేలిపోయినది. అజ్ఞానమున మునిగిన రైతు అధఃపతితుడైన దినమయమునిశ్చయము. విశాలదృష్టి లేయుంచేసి బావిలోనికప్పవలె లోకమెరుగని వాడాయెను. నేడు తనయథాస్థితి గోచరమైనది. భరతవర్షమున తననిజస్థితినితాను గమనించెను. రైతాంగముమీదనకల జనమును ఆధారపడియుండు విషయమును చక్కగా గ్రహింపగల్గెను. తన సహాయ సానుభూతిలేక ఎంతటి సహస్త్ర కార్యముగాని నిర్వాహ్యముగ కొనసాగజాలదని రయితు నేడు చక్కగ గ్రహించినాడు. ఇది లోకవిదితము. భరత ఖండమునకు సర్వవిధముల పాటిగనుండు అమెరికా దేశీయుల ఉన్నత స్థానమెక్కడ? మన అధోగతి ఎక్కడ? తన పేదరికమునకు గల కారణములు, తానేల అప్పుల పాలయినది, తనకు విద్యాగంధమెందుచేత లభ్యము కాలేదో, తన చేతిపనులును గ్రామ పరిశ్రమలును కార్మిక సంవిధానములును ఏలుచేత వెనుకబడుచుండిన వో, రైతు బిడ్డకు నేడు గ్రాహ్యమైనది. రైతు చిత్తమును అన్యథా త్రిప్పిన అపాయము గలుగ గలదని సలహాల నొసగు శ్రేయోభిలాషుల ఆశీస్సులను ఆలించుచున్నాడు. రైతును రెచ్చగొట్టిన ముప్పుతప్పదను దీర్ఘదర్శుల చిత్త భ్రమలను గుర్తించుచున్నాడు.

రైతు తన కత్యావసరములగు సంస్కారములు కోరినపుడే నిష్కారణాందోళనలు ప్రారంభమైనవి. నీటివసతులు, పోస్టాఫీసులు, సరియగు పోలీసు సంరక్షణము కావలయునని కోరినచో ఏలఉలికిపాటు! భరింపరాని వడ్డీరేట్లు, తాతలనాటి అంతము లేని ఋణ పర్వతములు, పిచ్చుకోలతలు, తప్పుడుతూనికెలు, దురాచారములు నిర్మూలింపబడవలయున్న పెద్దలకు తబ్బిబ్బులేల? రైతాంగమువారి కోర్కెలు ప్రాత పంథలవారికి నిజముగ ఆశ్చర్య జనకములే? కనులువిచ్చి, జాతీయ దొరతనములు గావించు దైనిక నూతన సంస్కారములను తిలకించువారికి స్వల్ప సంస్కారములు పరిహాసాస్పదములుగా గలవు.

రైతాంగము కనులు విచ్చుటయే సంశయాస్పదము కొందరకు, సాంఘిక తత్వబోధయగునని, కొందరకు, బోల్షివిక్ కమ్యూనిజచ్ఛాయ కొందరకుకన్పించును నిష్కల్మషమైన అద్దమునందు ప్రతివానికినితన ప్రతిబింబమే కదా కనబడగలదు. గ్రామ జీవనమునముద్ధరింపబడి, గ్రామ వృత్తులు సంస్కరింపబడి, గ్రామ సాముదాయక జీవనమునకు నూతన జీవకళ ఏర్పడినపుడు రైతు సంఘము విరాజమానము గాగలదు. ఆంగ్ల విద్యాధికులును, ఆంగ్లవ్యాపార పోషకులును, ఆంగ్ల ప్రభుత్వము వారి అనుచరులును, ప్రవర్థమాన గ్రామ జీవనమునకు దాసోహమనక తప్పదు. భారత నూతనవికాసమునకు వెన్నెముక గాగల యీ రైతు బిడ్డకు సర్వవిధముల సహాయ మొనర్చవలసినవిధి ప్రతి భారత శ్రేయోభిలాషికి విధియైయున్నది. రైతు సంఘోద్ధరణము దినదినాభివృద్ధి నొందుచూ, సకల జనాదరణీయముగును గాక.

కాంగ్రెస్ మూకీభావము

కాంగ్రెసువారు అధికార స్వీకరణమునుగూర్చియే లాటీర్మానమునకు రాలేదనియు, ఆవిషయాన్నిగూర్చి చర్చించుటకు అవసరమే యేర్పడలేదనియునూ, కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు ప్రకటించుచూ, ఒకనాడయినా మంత్రిపదవిని చవిచూడవలయునని యువిళ్ళూరుచూ, దానికిఅనుకూలంగా ప్రచారంగావించుకొనుచుండిన సత్యమూర్తిగారికి మందలింపులను ప్రసాదించినారు. కాంగ్రెసుకట్టుదిట్టాలను కాపాడుకొనుటకు రాజేంద్రబాబూగారీలాగున కఠినశాసన ప్రయోగంచేసియుండను సంస్థయోగ క్షేమములకును పురోభివృద్ధికిని, రాజమార్గ మేర్పరుపబడడమైనది. ఎగుటకక్షవారు తమ నెలవులను బలపరచుకొనుటకు విశ్వప్రయత్నములు చేయుచూ, ముందంజ వేయుచుండగా, కాంగ్రెసువారా విషయములనే తలపెట్టలేదనుట విచారించవలసిన విషయము. ముఖ్యవిషయములలో మూకీభావమును వహించి కాంగ్రెసుమహాసభ ఇటీవల దేశమునకు క్లిష్ట సందర్భములలో మార్గమును చూపక విమర్శనీయ మగుచున్నది. దొరతనమువారిచే ప్రసాదింపబడిన హిందూముసల్మాను సమస్యాపరిష్కారము హిందువులకు అయిష్టమయినను! కాంగ్రెసువారు మూకీభావమును వహించిరి; ఇటీవల శ్రీజార్జిసార్వభౌముని రజతోత్సవ విషయముననూ, మూకీభావమే వీరిరాజనీతి యయ్యెను. పైరెండు తరుణములలోని మూకీభావతత్వము దేశమునకు మేలుచేయుటకుమారు కీడుచేసెనవలయును.

ఉద్యోగ స్వీకరణ సమస్యకును అదే గతి పట్టుచున్నది. ఇష్టము లేకున్న లేదని చాటవచ్చును. తమకు చర్చింప సాహసము చాలకున్న కాదని చాటవచ్చును. ప్రత్యేక కాంగ్రెసు నాహ్వానించి, అందు తేల్చు కొనవచ్చును. అంతవరకు చర్చలకే తావొసగక, పట్టు పీడకుండవలయును. గాని, ఆవిషయమును గూర్చి ఏమియును ఇంతవరకు యోచింపలేదని ప్రకటించుట ప్రస్తుత సత్యమూర్తి ప్రచారమునకు అద్భుతమగుగల దేమోగాని, నేటిరగుల్కొను సమస్యా పరిష్కారమునకు లాభకారి గాజాలదు. ఎంతత్వరితముగ నొకమార్గమునకు వచ్చిన దేశమునకంత లాభము గలుగ గలదు.

తీరని కళంకము.

క్వెట్టా నగరమునకు గల్గిన ప్రళయమును మనము ఇట్టిదని వర్ణింప నలవిగాదు. ఎంతప్రాణ నష్టమో, ఎన్నికోట్ల ద్రవ్యము భూగర్భమున దాగినదో, ఎందరు జీవులు దెబ్బలుతగిలి బాధలు పడుచున్నారో? దొరతనమువారి ప్రకటనలును, వ్యక్తుల అనుభవములును వినునపుడు గుండెలవియుచున్నవి. ఎన్నియో రకముల ఇడుములను మనుజుడు పడినది వినియుంటిమిగానీ, యీ భూకంపము వలన కలిగిన మానవనష్టము, రోదనము, పోల్పజాలనిది. వీరి నోదార్పుటకుగాని ఆపత్సహాయ మొనర్చుచేయూత నొసగుటకుగాని, ఏకొందరకో, ఏకొన్నిసంఘములకో సాధ్యమగునదిగాదు. ఒకఇండియా దొరతనము వారైనను జవాబుదారీపూర్తిగా వహించి, లోపములు లేకుండ ప్రజలను కాపాడితిమని సాహసించి నుడువగలరా? మానవుడు ప్రళయమున బాధపడుచుండు నపుడు అన్నివిధముల సహాయసానుభూతులను దొరతనమువారుతమనాయకత్వమున, బాధితులకొసగుట కనీసధర్మమై యున్నది. ప్రళయపరిమితినిబట్టి ఎన్నివిధములైన సహాయము లభ్యపడినను, యోచించక కృతజ్ఞతతోస్వీకరించి, వెనుబాధలనుండి, జనులకాపాడుటఅత్యవసరము. భరతవర్షమునుండి అనేక సేవాసంఘములు వ్యక్తులు క్వెట్టాలోని జనులకు సేవచేయుటకు బూనికొనిరి. బీహారుభూకంపము సందర్భమున సేవయొనర్చి ఖ్యాతిగాంచిన కాంగ్రెసు మహాసభవారు ఇచటనైతము మానవసేవ చేయుటకు సిద్ధపడిరి. మహాత్ముడు స్వయంగా నీఘోర ప్రదేశమును చూచుటకు పూనుకొనెను.

దొరతనమువారు యీ ప్రళయ భారమును తీర్చుటకు స్వయముగ పూనుకొనిరి. మిలిటరీలాకప్పులో నగరమునుంచిరి. అన్యుల కెవరికి నిచట ప్రవేశము నొసగరైరి. కాంగ్రెసువారుగాని, యం. యల్. ఏలుగాని గాంధిమహాత్ముడుగాని, నితరులుగాని, ఇచట కరుగుటకు దొరతనము వారు అనుమతినొసగక ప్రచండ బాధ్యతను వహించిరి. కారణము లెవ్వియైనను ఈతరుణమున సహాయము నొసగు వారికి అడ్డు తగిలిన ఘనతకు దొరతనమువారి చరిత్రమునందు కళంకముగలుగ గలదని వలయును.

కొరడా దెబ్బలు

(కిష్కింధరాయుడు)

సుబోధిని రామకృష్ణారావుగారు, దేవాలయం మీద దెబ్బతీయడంలో సహకార సంపాదకత్వం సాధించడానికి అవకాశముండేది కాబోలు ! పాపం. దేవలోకంలోకూడా పలుకుబడిగలరెడ్డి గారి అభిశాపం ఎంతటిదైనా సమర్థనీయమే!

* * *

ఈ సంపాదకత్వ పట్టాభిషేకం ఏరాజుకు దక్కేదో మాకేంగాని, 1933 లో ఈసంపాదకత్వాన్ని రామకృష్ణారావుగారి చిక్కనుండి లాగుకొన్నప్పుడే స్వతంత్ర ఈ ఎడిటోరియల్ వ్రాసుంటే, వెన్నెలకంటివారిఎడ వెన్నెలకంటి వారు పక్షపాతం చూపలేదని నల్గురు అనుకోనుందురు. ఈకాలాలన్నీ ఆవాడుగూడ చూపలేక పడేనా?

* * *

మాషికి మహాసభకు మాన్యాలరాజా అధ్యక్షత వహించినట్టుంది తిరుత్తని జమీన్‌రైతుల పక్షమున బొబ్బిలి రాజాగారు ఉపక్రమణోత్సవం జరపడం. చిన్న జమీన్‌రైతుల పక్ష ఆవేదాని కంటె తాళ్లపూడియుద్ధంనాటి మహ్మా మాలిహాన్ని కదుపుకునే చేటింటె చాలాబాగుండేది.

* * *

ఓ తిరుత్తని రైతులారా! ఎస్టేట్సులాండు ఆక్టుపడనప్పుడు మీపక్షపోరాడిన నాయుడుగార్ని ప్రతిఘటించి జమీన్‌రైతుల పెత్తనిప్పులు తుమ్మరించినందుకా మీకీ మర్యాద బొబ్బిలివారియెడ చూపడం?

* * *

మీనాయకులు నందరవరదులు, మునిస్వామి నాయుడుగార్లు మీ క్షేమలాభాల నరసి వ్రాయించిన సవరణబిల్లు శాసనసభలో వెంకటాచలం శెట్టిగారు ప్రవేశపెట్టగా సభలోకి రానీకుండా ఎగర దన్నిన బొబ్బిలిప్రభువు మీసభను ప్రారంభిస్తాడట! ఇదిమోసమండోయి రైతుపుంగవులారా? చిన్నరైతులనోట్లోగొట్టేవారికితంత్రాలు. పంచతంత్రంలో బ్రాహ్మడికి సువర్ణకంకణదానం చేస్తానన్నపులి చరిత్రమాదిరుంది ఈకథా విధానం.

* * *

వీరు ఈసభ నుపక్రమించినందున రైతులకు లాభంలేకపోయినా కొందరు స్వార్థత్యాగులకు ఉద్యోగాలు! దేవాలయ కమిటీమెంబరు పదవులు లభించవచ్చు ఇది ఒక విధమైన దేశసేవగా!

* * *

రైతునాయకుడైన దివంగత మునిస్వామి నాయుడుగారి చిత్రపటం రైతుసేవకుడైన వేమన వెంకటాచలంనాయుడుగారు బహిష్కరం చేస్తేబాగుండునన్నసలహా తోసివేయతగ్గదా?

* * *

నాలుగో మంత్రిని సృష్టిస్తా నని ఊరించి ఊరించి అభ్యర్థులను ఉదకమండలందాకా ఊరేగించి పదవుడిసింది బాలక అప్పకే తాలూకాబోర్డుల సృష్టిమొదలైంది ఎంతమందికోసం భత్యాలు కట్టుకొని తిరుగుతాగా బొబ్బిలిదేవిడి దగ్గరకు. ఎలెక్షనుకైముకు గారిమాల్లో పార్టీల పెట్టడానికేఅంతు. కానీవయ్యా బొబ్బిలికోరా ఇంకెన్నినాళ్లు?

* * *

కొండవెంకన్నగారి మరణమువలన ఖాళీపడిన జిల్లాబోర్డు సభ్యత్వమునకు ఆగష్టుమాసములో ఎన్నికలు జరుగునని తెలియవచ్చుచున్నది.

ఓ పక్షీ!

ఇదివరకున్న సంతానానికే ఎంగిలిమెతుకులు దొరకడంలేదే!
ఇంకాఎందుకు పొదుగుతున్నావు ?

లవకుశ నాటకం మోసం

చొప్పల్లి, పారుపల్లి పరాభవము

అధికారులచే నాటకం నిలిపి వేయబడుట.

కంట్రాక్టుదారు పరారగుట.

ఈనెల 17 తేది నెల్లూరు క్రొత్తహాలులో లవకుశ కంట్రాక్టు నాటకం ప్రదర్శింపబడునదనియు, లవకుశ టాకీనటులందరు తప్పక పాత్రల వహింతెదరనియు అడ్వర్టయిజు చేయబడింది. హాలు స్టేజి యిసుకవేసిన రాలకుండా క్రిక్కిరిసిపోయింది. లవకుశపాత్ర మల్లేశ్వరరావు వహించునని ప్రచురింపబడి యుండెను. మల్లేశ్వరరావు రాకపరొక లవుడు స్టేజిమీదకి వచ్చేటప్పటికి ప్రేక్షకులు గలభాచేయుటచే నాటకంసాగిందికాదు చొప్పల్లి, పారుపల్లి సుబ్బారావు వారలువచ్చి తాము కిరాయి నటులమనియు, మల్లేశ్వరరావు రాకపోవుట కంట్రాక్టరు మోసమనియు, తమ్ము క్షమించి నాటకం ఎలాగో సాగించమని ప్రేక్షకులను బ్రతిమాలుకొని పరాభవంచెందారు. ఒక గంట జరిగింది. నాటకం లేకపోయినా చొప్పల్లి కాసేపు హరికథచెప్పితేచాలని కొందరు కోరారు. పాపము ఆయన బ్రతుకు జీవుడాయని "రామ జోగీ"యని మొదలెట్టేరు. గలభా జాస్తిగాయుండుటచే సబ్ మేజిస్ట్రేటు, సబ్ ఇన్స్పెక్టరు రాఘవరావు గారలు నాటకాన్ని నిలిపేశారు. తర్వాత ప్రేక్షకులు హాలువదలి పోకుండుటచే సబ్ ఇన్స్పెక్టరు శక్తిం కొంచెం వుపయోగించాల్సివచ్చింది.

కంట్రాక్టుదారులు సింహాద్రి లక్ష్మీనారాయణ అప్లాచారిగారలు 10 గంటలకే కానిటరి యిన్స్పెక్టరుతోగూడా పోలీసు కాపాలాతీసుకొని కలెక్షనుమా పెట్టుకొని దొడ్డిదోవగుండాపరారయి నారింశ్రీరాములుగారి హోటలులో దాగుకొన్నారు. మునిసిపల్ అధికారులు పోలీసువారు వూపిరి ఆడకుండా హాలు నిండింపచేయుటకు ఏమి సమాధానమిత్తురో, ఇటుల మోసపు నాటకాలు చేయించే కంట్రాక్టుదారులను పోలీసువారు ఏమిచేయుదురో చూడవలసియున్నది. మోసంచే ప్రేక్షకులు వుద్రేకులై కుర్చీలు, బెంచీలు విరుగగొట్టి నాశంభించిరి. పోలీసువారి జోక్యంలేకుంటే నటకులగతి అధోగతి అయియుండేది. వీరి కాపలాతో హాలునుండి వీరి బసకు వెళ్లారు. కంట్రాక్టర్ల్యూవీరికి ఫీజులేదు. తెల్లవారేలోపల టాక్సీ తీసుకొని గ్రొత్తగంనే స్టేషనుకు వెళ్లిరైలెక్కాలని కంట్రాక్టుదారు ముఖా ప్రయత్నించేశారు.

తిరుపతి దేవాలయకమిటి

రైతుసలహా సంఘం,

ఏఅధికారులు లేకపోయినా ఈసంఘనియామకం బిల్లులోనిదే. కమిటీఏర్పడిఇంతకాలమైనా రైతుసలహా సంఘనియామకం ఇంతకాలం ఆలస్యంకావడం నిజంగా రైతులకు సేవచేసేప్రతినిధులు దొరక్కపోవడమంటారు. మినిస్టీపక్షమిత్రులకంట్రాక్టు నివారుగంధదగ సుబ్బరాఘువరెడ్డిగారి వంటివారు చేటికి దొరకడంవల్ల ఈనిర్మాణం పూర్తిఅయింది. మొదటినుండి రైతులకోసరం పాటుబడుచున్న తలకాయలేవీ ఇందులో చొప్పించబడలే! వృద్ధులు రా॥ బ॥ కె. వెంకట్రామానాయుడు, వెంకటాచలంనాయుడు, గుండయ్యరెడ్డి గంగయ్యరెడ్డి, గోసుకృష్ణారెడ్డిగార్ల వంటివారు ఇందులో చొప్పించకుండడానికి కారణం దురూహ్యం.

ప్రథమ సమావేశంలోనే ప్రజాక్షేమకరమైన ఈసంఘసభ్యుల పెకండు క్లాసుబత్తాల విషయం ప్రస్తావనకు రావడం రైతులకు లాభదాయకం. రైతుసోదరులారా మీరు కళ్లువిప్పాలె.

—చిత్తూరుజిల్లా రైతు.

> ## ఏజంట్లుకావలెను
>
> దర్శి పొదిలితాలూకాలలో మా పత్రిక చందాలు వసూలుచేయుటకు ఏజెంట్లుకావలెను. వారికి మంచి కమీషను యివ్వబడును. వివరములకు ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను.
>
> మేనేజరు.
>
> జమీన్ రైతుపత్రిక.
>
> నెల్లూరు.

ఇటువంటి నాటకాల అడ్డెవర్తురా బాబోయని హాలువారికే గుణపాఠమయింది. ఉత్తరాదినటులంటే కట్టలు కట్టుకొని వచ్చేవారు యికమీద మొఖం చూడకూడదను కొన్నారు. ఇకనైనా యిట్టి నాటకాలను ఎవరును ప్రోత్సహించకుండచూడాలి. కంట్రాక్టుదారులపై తగుచర్య అధికారులు పూనాలి.

20 తేది చొప్పల్లిగారి హరికథ ప్రకటనలు వెలిసియున్నవి. ఇదేమో రహస్యం ఉన్నదోగాని?

—[illegible]

గూడూరు డివిజన్ చందాదారులకు.

సూళూరుపేట, వల్లాం, నాయుడుపేట తాలూకాలలో చందాలు వసూలు చేయుటకు మహమ్మద్ నాసర్దీన్ సాహెబ్ గారిని ఏజెంటుగా ఏర్పాటు చేసినాము. చందాలు వారిపరంగా చెల్లించి కె. సుందరరామిరెడ్డిగారి చేవ్రాలుగల అచ్చురశీదును పొందవలెను.

వంగోలు చందా దారులకు

వంగోలు తాలూకాలో మా పత్రిక చందాల వసూలు చేయుటకు శ్రీయుత కనుపర్తి వెంకటసుబ్బయ్యగారిని ఏజంటుగా ఏర్పాటుచేసినాము. గాన చందా ద్రవ్యమును వారిపరంగాచెల్లించి మాచేవ్రాలుతోటి అచ్చురశీదును తీసుకొనవ ప్రార్థితులు.

మా ఏజెంట్లకు భోజనము పెట్టవలెనని చందాదారుల కోరుచున్నాము.

నె॥ వెంకట్రామానాయుడు

మేనేజింగు ఎడిటర్.

జమీన్ రైతు, నెల్లూరు.

సూళ్లూరుపేట యూనియన్ బోర్డు ఎలెక్షన్

వైసుప్రెసిడెంటు బోర్డులో ఖాళీపడిన స్థానము నకున్ను, మహమ్మదీయ ప్రత్యేక స్థానమునకున్ను ఎలెక్షను జరుగనున్నది. జూలై 9 తేది నామినేషను, 10 తేది స్క్రూటిని, 11 తేది విత్‌డ్రాయల్, 30 తేది ఎలెక్షను, 31 తేది డిక్లరేషను జరుగును. ఈరెండు స్థానాలకు చాలామంది అభ్యర్థులు వున్నారు. ఓటర్లు నిజంగా ప్రజల కోసరం పాటుపడేవారిని ఎన్నుకొనుట ఓటరుల కర్తవ్యమని మనవిచేయుచున్నాను. విద్యాధిక్యత లేకున్నా స్వార్థాన్నివీడి ప్రజాహితకార్యక్రమాల కొరకు పాటుపడేవారినే ఎన్నుకొందురని నిశ్చయము.

—ఓటరు.

రూ 1540250 వసూలైనది.

రాజ ప్రతినిధియొక్క క్వెట్టా భూకంప సహాయనిధికి ఇదివరకు వసూలైన మొత్తము రూ 1540250-14-6 అగుచున్నది. ఇదిగాక 75 వేల రూపాయిల విలువగల వస్తువులు వసూలైయున్నవి.

దివితా॥ జ॥ రై॥ సభ

7-వ పేజీ తరువాయి

న్యాయకోర్టులకే బొబ్బిలి రాజా గారి జస్టిసుపక్షము ప్రతిఘటించెను. పై సవరణలు చర్చకే తీసుకొన కుండా నిరాకరించిరి. ప్రజలను మోసముచేసి ప్రజాసేవజేతుమని చింతములుగొట్టి యీ మాత్రపు సవరణలకు సయితము అనుకూలింపక పోవుటయే గాక బొబ్బిలిరాజా గారి అండచేరి సవరణలకు ప్రతికూలముగా, తమ సమ్మతులనొసగి మనకు తీరని అపచారము గావించిరి.

యీలాగా కాబోలు జస్టిసుపక్షము ప్రజాసేవ చేయుచున్నది, చేయబోవునది. ప్రజలకెట్టి ద్రోహాకర మయిననూ బొబ్బిలిరాజా గారిని సంతృప్తి చేయుటయే. ప్రజాసేవయని భావించుచున్న యీ జస్టీసుపక్షము ప్రజల కండ్లకు గంతలుకట్టి తిరుగున మ్మాయని మరల ఎన్నికల రంగమునకు గోముఖ వ్యాఘ్రములవలె ఉరుకుచున్నారు.

జమీందారులు మనలను ఎల్లకాలము త్రొక్కి యుంచుకొని సర్వము వారి దయాధర్మములపై మనమాధారపడవలయునని వారి ఆశయముకాని మనమిక వారికి లొంగక స్వతంత్రముగా రైతు వారీ రైతులవలెనే నివసించ గోరుచున్నాము. మన కోర్కెలకువారి ఆశయములకు పరస్పర విరుద్ధములు.

ఎలుకల ఆధిపత్యము పిల్లికిచ్చినట్లే ఏర్పడు చున్నది. గనుక ఈ మారు రానున్న ఎన్నికలలో జమీను రైతులపట్ల తీరని అపచార మొనర్చిన జస్టీసుపక్షమునకు సరియైన సమాధాన మొసగి తీర వలెను.

మన కర్తవ్యము.

గతమును దలచుకొని చించిన లాభములేదు. యింతటితో నయిననూ జమీన్ రైతు సంఘములు జిల్లా తాలూకా ఫిర్కా తుదకు గ్రామ సంఘములు స్థాపించి సంఘశక్తి పెంపొందించుకొని రయితుల కుపకరించు మార్గములు విపులముగా పల్లెలలోని రయితులకు ప్రభోద మొనర్చవలెను. శాఖలలోత్సాహముతోచేయు తీర్మానములలో సంకల్పశక్తి పదకపల్లెలలో తీవ్రమయిన కృషిచేసి సహకార సంఘములద్వారా గ్రామ పంచాయతీల ద్వారా జిల్లా బోర్డులు శాసన సభల ద్వారా రయితులకు కలుగుచుండు కష్టనష్టములు గూర్చియు వాటిని జేపట్టి వాటి ద్వారా రయితులకు కలుగజేసుకొనుటకున్న అవకాశములన్నిటిని కల్గించు కొనుటకు ప్రయత్నించుచూ అందులకు వలయుబలము రయితు సంఘములు చేకూర్చుకొన వలయును.

శాసన సభలు, స్థానిక సంస్థలు.

స్థానిక సంస్థలు వశపర్చుకొని ఆపోహానములపై శాసనసభలకెక్కి జమీందారులు వారిముఠా దారులు మనకుకల్గించుచున్న ముప్పును సేను మని చేసియుంటిని గనుక స్థానిక సంస్థలకు సయితము జమీందారులకు శాసనసభలెక్కుటకు సోపానమునములకు చున్నవిగాన వాటిని కూడా వారిసంపుటు చితముగాదు. యింక శాసన సభలలో మనకు బలీయమయిన పక్షమున్నదే గాని మనయిబ్బందులను నివారించుకొనుటకు వీలులేదు. కాంగ్రెస్ వారు శాసనసభలలో ప్రవేశించు యీకాలమున ప్రత్యేకముగా మనయొక పక్షము స్థాపించుటకు అసందర్భము అనవసరము. మనజమీన్ రైతులు కాంగ్రెసుపార్టీవారికే సహాయపడి వారిద్వారా మనకనీసపు కోర్కెలనయిననూ, నెరవేరులాగున యొసెంబ్లీలో యాందు ఆక్టును సవరింప చేసుకొన వలసియున్నది.

యింట్టిమహోత్కృష్ట సమయమున విడువక కాంగ్రెసుపక్షమునకు బలముగలుగుటకు కొంత మనము పాటుబడవలెను.

ఈ పక్షముయొక్క విజయముమీదనే మన భావిభాగ్యోదయమాధార పడియున్నదని మన రైతుసోదరులు గుర్తించుటకు తగు ప్రబోధము, ప్రచార మొనర్చుట మన రైతు సంఘముల కర్తవ్యము.

జమీందారుల స్వార్థపరులు ద్రోహులు కొందరు మనప్రయత్నముల కడ్డు రావచ్చునుగాని మనము అంతటితో నిరుత్సాహపడక వారిని మనలో కల్పుకొనుటకు చేతనైనంతవరకు ప్రయత్నించి వీలుగానిచో వదలి మనప్రయత్నము మనము పట్టుదలపై ధైర్యముపీడక సాధించవలెను.

ధర్మ బద్ధమయిన మన కోర్కెలు నెరవేరగలవనే నమ్మకముతో ప్రయత్నించిన సర్వేశ్వరుని దయవలన మనము జయమందగలమని ధృఢ విశ్వాసముతో మనవిచేయుచున్నాను.

జమీన్ రైతు పత్రిక.

మన ఉద్యమ ప్రచారమునకు ప్రత్యేకముగా మొహమాటమిా జంకులేక జమీన్ రైతులకై పాటుబడుటకొక పత్రిక చాలా అవసరము. యిప్పుడు మా నెల్లూరు మండలమున ప్రకటింపబడుచున్న జమీన్ రైతు మనకు అట్టిసేవ చేయుచున్నదని మీ రెరిగిన విషయమే. యీపత్రికను ఆర్థికముగా మనము తగు సహాయ మొనరించి పోషించుకొన వలసిన భారము ప్రతి జమీన్ రైతుపై యున్నది.

జమీన్ రైతు పత్రికవలె ధైర్యముగా జమీన్ రైతు ఉద్యమమునకు సేవచేయు పత్రిక లేదని మాత్రము చెప్పగలను గాన యీపత్రికను మన ఉద్యమ ప్రచార నిమిత్తం పోషించుకొనుటకు ప్రతి రైతు విధియని భావించకోరుచున్నాను. అక్షరాస్యులగు ప్రతి రైతు దీనిని తెప్పించి చదివి యితరులకు సైతము వినిపించు లాగున అచ్చుటన్నట తగు యేర్పాట్లు గావింప ప్రార్థించు చున్నాను.

ముగింపు

మిత్రులారా! మన మంచికో లేక మరెందులకో మనము త్రాచులవంటి జమీందారుల తోకలు త్రొక్కితిమి. వారాపగలబట్టి వారిలో వారికిగల భేదములు మాపుకొని ఒక కట్టగాచేరి రానున్న ఎన్నికలకు సిద్ధమవుచున్నారు. మనమా యిక యేమాత్రము తడవుచేక ఉత్సాహము వీడక పట్టుదలవదలక ధర్మమే జయమను ఆర్యోక్తి మననమంతిరుకొని రానున్న ఎన్నికలవరకూ ఎన్నికలవరకేగాక ఆక్టు పరిపూర్ణముగా మార్పునంతవరకు పాటుబడవలెను. నాడుగాని మనము తోడిమానవులతో తలఎత్తి తిరుగజాలమని మనవిచేయుచున్నాను.

మహాసభల కధ్యక్షత వహించుట కలవాటు పడని వాడు సభానిర్వాహణమునకు సర్వవిధముల తోడ్పడి సభను జయప్రదమగునట్లొనరింప వేడుచున్నాను. దయామయుడగు సర్వేశ్వరుడు మనకు జయముకలిగించు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాను. సెలవు.

ఓం. శాంతి:

ఏది నిజమో ?

7-6-35దిని ప్రచురింపబడిన "జమీన్ వుద్యోగస్తుల అనవసరజోక్యమను" వ్యాసమునందు సత్యములు ప్రచురింపబడినవని వ్రాయుచూ, వెంకటగిరి దివాన్ పేష్కారు గారీవిషయముగూర్చి యిటుల వ్రాయుచున్నారు తాము దేవాలయములకు పూజాదికముల కల్పించు చుండిరట భాగము కలుగజేయలేదట. అంతేకాక యీఅఖండలము సంస్థానము వారు జరిగించినది గాదు. అందువలన సంస్థానపు ఉద్యోగులకు దానిని నిలిపిలేయుటకు హక్కుగాని, అవసరముగానీ లేదు. ఆవిషయము ప్రత్యేకవ్యక్తి పరమైనందునను, అందులో చట్టప్రకారము కొన్ని చిక్కులున్నందుననూ, ఆవిషయమై కరస్పాండెన్సు జరుగుచున్నదే కాని యీవిషయమును మేము శ్రీ దివాన్ గారి నోటీసుకు తీసుకొని పోయినదిలేదు" పరస్పర విరోధములగు పైమాటలయందలి సత్యమును మేముప్రచురించిన వ్యాసమును మందలనిచుకొనిపాఠక మహాశయులే సత్యమును గ్రహింతురుగాక.

జ॥ రై॥ ప॥

గరిమెనపెంట గ్రామ జమీన్ రైతు సంఘము.

ఉదయగిరి తాలూకా.

ఉదయగిరి తాలూకా గరిమనపెంట గ్రామములో తే 14-6-35 దిన రైతు మహాసభ జరిగినది. ఆసభా సందర్భమున గ్రామ జమీన్దారీ రైతు సంఘము స్థాపింపబడి, అచింగి వీరాస్వామిగారు కార్యదర్శి, కాలి బసవయ్యనాయుడు గారు అధ్యక్షులుగను ఎన్నుకొనబడిరి. ఈ సభయుత్సాహముతో జరుపబడి పెక్కు తీర్మానములు గావింపబడినవి. అక్రమ శిస్తులను చక్కజేయవలెననియు, భావినీటి ఆధారపు భూములకు చెర్వు నీటి శిస్తు అక్రమమనియు సరియగు శిస్తు నిర్ణయించవలెననియు, పైనకు తగిన తరం శిస్తు విధించవలయుననియు, చెర్వులు మరమ్మతు అత్యవసరమనియు, రైతులను మరమ్మతు సందర్భములో అంజీపనులకు నిర్బంధింప రాదనియును, పైగ్రామములో వేంచేసియుండు శ్రీకోదండ రామస్వామివారి దేవాలయము మూలధనము రు 800-0-0 జమీందారు వద్ద నుండు ద్రవ్యమును దేవాలయ వినియోగార్థమును వ్యయము చేయవలయుననియు, బాలబాలికా పాఠశాలలు బోర్డువారు నెలకొల్ప వలయుననియును, పంచాయతీ బోర్డు అత్యవసరమనియును, ఈయూర పోస్టాఫీసు నెలకొల్పవలెననియును, చింతలదేవి క్యాటిలు ఫాము దొరతనమువారు ఎత్తివేయ తీర్మానించుట అన్యాయమనియు, దానిని తిరుగ నిలుపుటకు తగు ప్రయత్నములు చేయవలయుననియును, యీయూర నుండు ఆయుర్వేద వైద్యశాలను జిల్లా బోర్డువారు ప్రోత్సహించవలయుననియును తీర్మానించిరి. ఒక విలేకరి.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ.

10-6-1935 ది సాయంత్రం వైసుచేర్మన్ గారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశముజరిగినది. ప్రారంభమున క్వెట్టాభూకంపమునకు విరాళముగ రు 100-0-0 ఇవ్వబడెను. తర్వాత కొళాయిల కంట్రాక్టు టెండర్లు చర్చకువచ్చినవి. 15 ది నాటికి సభవాయిదవేయవలయునని నరసింహాచార్యులుగారు తెచ్చినమోషన్ చేర్మన్ గారు అంగీకరించలేదు. అక్కా వెంకయ్య, ఉన్నదేవుల వెంకటరామిరెడ్డిగార్ల టెండర్లు చర్చకువచ్చినవి. విషయము క్లిష్టమైనందున సభ్యులగువారి అభిప్రాయము సభ్యులుగమనించుట మేలని ఖాజా మొహిద్దీన్ గారు తెలిపిరి. ఇంజనీరుగారు తమ అభిప్రాయము తెలుపుచు కొన్నింట వెంకయ్య టెండరుతక్కువయనియు కొన్నింట వెంకటరామిరెడ్డి టెండరు తక్కువయనియు మొత్తముమీద వెంకయ్య టెండరే మేలనిరి. కొందరుసభ్యులకు వీరి అభిప్రాయములు సత్యములని నమ్మకము కుదురక, కాగితములను తిరిగి సభ్యులకు పంపవలసినట్లుకోరిరి. గానివారి కోరికమును లెక్కసేయక తుదకు తక్కువ టెండరు వానికే యివ్వవలసినట్లు అభిప్రాయపడి వెంకయ్యకే ఇచ్చివేసిరి.

—ఒక విలేఖరి.

Prevail on our special quality chemical diamonds and enjoy contentedly.

ది యిండియన్ కెమికల్ డయిమండు వర్క్సు

(రంగోను డయిమండ్సు తయారుచేయువార్లు.)

హెడ్ ఆఫీసు:—రంగూను.

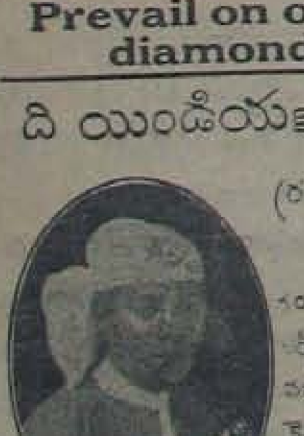

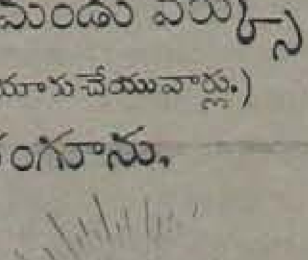

రంగూనులో ప్రఖ్యాతి చెందిన నిపుణులచేత తయారుచేయింపబడిన మాయొక్క రంగూను కెమికల్ డైమండ్సు మద్రాసు ప్రెసిడెంసీ యంతటను ప్రఖ్యాతి చెందియుండుటను గురించి అతికముగా తెలుప నక్కరలేదు. ఆనేకులు యితర ప్రదేశములలో తయారైన పోలికకములను తెప్పించి రంగూను "కెమికల్సు" అని మోసముచేసి విక్రయించుచున్నారు. గనుక వారిమాటలకు లోబడక నేడే మాయొక్క యెలక్ట్రిక్ ఫ్యాక్టరీలో తయారగు నమ్మకమైన రంగూను "కెమికల్ డైమండ్సు" ను కొని అనుభవించెదరని కోరుచున్నాము.

మాయొక్క సోల్ యేజంట్లు,

శేటువర్ధాజి తారాచందు కంపెని,

బంగారు వెండి నగల వర్తకులు,

నెం. 421, చిన్నబజారు నెల్లూరు.

రంగూను కెమలసులను వాడవలచినవారు కొద్ది సొంత్తము ఎక్కువయని తలంచక మాయొక్క స్పెషల్ క్వాలిటీ కెమికల్ డైమండ్సునే కొని అనుభవింపుడు

దివి తాలూకా జమీన్ రైతు మహాసభ

మండేశ్వరశర్మగారి సూచనలు.

ఈసభ తెరుణములో సమావేశమగుచున్నది.

ఈ జమీను యొక్క పరిపాలనలోని లోటు వెల్లడింపబడినది. రైతులు స్వయంగా తెల్పుకొనినచో అందునుగూర్చి యోచించ సంసిద్ధులుగా నున్నట్లు రాజాగారు తెలిపినట్లు వినుచున్నాము. రైతులు గాక రైతుసంస్థల ప్రతినిధులచే రా జా గా రు రావించుట ఉభయులకు భావ్యము.

రైతు జవాబ్ద్రాయమును గమనించుటకు రాజాగారు సుముఖులై యుండిరను విశ్వాసముతో నేను సభవారికొక సూచనను నివేదించుచున్నాను. మహాసభలో ఎస్టేటువారితో సంప్రతించుటకు ఒక ప్రత్యేక ఉపసంఘమును నెన్నుకొని జమీను పరిపాలనలో వారిని సలహా సంఘముగా సంస్థానమువారు గుర్తించు నటుల కృషిసలుపవలెను. ఇందువలన కలుగు అధికలాభము సంస్థానమునకే ప్రజా, ఆందోళన తీవ్రరూపమును దాల్చకముందే దానికి ఒక సక్రమ మార్గమును గల్గించి ఎస్టేటు ప్రతిష్టను కాపాడుకొన గలుగుచున్న సంస్థానం. జమీన్ రైతులలో నేడు ధర్మబలంవలన గల్గిన అపూర్వ ఆందోళనమును శమింపచేయవలెనన్న రైతులలో శక్తిగల సంప్రతింపులుగాక సంఘముల గుర్తించుట సంస్థానముల కనీసధర్మము. వల్లపల్లి మహాసభ యిందులకు మార్గదర్శి కాగలదని ఆశించుచున్నాను.

మరియు ఎస్టేటు ల్యాండు సవరణనుగూర్చి పట్నాయకుగారి బిల్లులోని సూత్రమును అంగీకరించుట జమీన్ రైతు మహాసభవారు ఏలూరులో గావించిన "కనీసపుకోర్కెల తీర్మానము" ఆమోదించి ఆప్రకారం దివితాలూకాలో ఆధమము 2000 మంది రైతులకు తక్కువకాకుండ డిమాండు పూర్వకమైన సంతకములు ము ద్రి లు చేయించుట, జమీన్ రైతు పత్రిక ప్రోత్సాహపరుచుట, రామన్న పత్రియున్ని కలోను ఆంధ్రరాష్ట్ర జమీన్ రైతు సంఘపు మూలసూత్రములతో ఏకీభవించువారు "కనీసపు కోర్కెల పత్రిక" అములునకు వచ్చుచున్నట్లు సత్వరకృషి చేయువారిచే జమీన్ రైతులు యెన్నుకొనునట్లును స్పష్టముగా తీర్మానించకోరుచున్నాను.

జమీన్ రైతు సంఘము.

వి వా హ క ట్న ము.

ఈనెల10 తేదిన కోటపోలూరువాస్తవ్యులు శ్రీయుతులు బద్దెపూడి పేరారెడ్డిగారికి జరిగిన వివాహ సందర్భమున నెల్లూరుజిల్లా జమీన్ రైతు సంఘమునకు తనమాల వెంకటకృష్ణారెడ్డిగారు రు 30 లును, చెంబేటికృష్ణారెడ్డిగారి వివాహ సందర్భమున సదరుకృష్ణారెడ్డిగారు 10 రు లును, వివాహకట్నముల చదివించిరి. వారికెంతయు మేముకృతజ్ఞులము.

బ. వెంకటనారాయణరెడ్డి.
నె. జి. జ. రై. సం. అధ్యక్షుడు.

అల్లూరు పంచాయతీకోర్టు అధ్యక్షుల యెన్నిక.

ఈ నెల 10 ది పంచాయతీకోర్టు అధ్యక్షుని ఎన్నిక అల్లూరులో జరిగినది. గడచినసారి అధ్యక్షుడుగా వుండిన శ్రీయుత ఏలూరు సుబ్బారెడ్డిగారినే తిరిగా యీసారి ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకొనిరి. తుదివరకు ఎక్కువ ఉత్సాహవంతుడును, యువకుడును నగువారిని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనుటకు ప్రయత్నములు జరిగినవి, తిరిగా పాతవారినే ఎన్నుకొ[...] దక పోలేరని అం[...]

పెదగోగులపల్లె:-

లక్ష్మీనరసమ్మ అర్చకత్వము

అయ్యా,

బచ్చలి వీరవెంకన్న, సీతారామయ్యగారి ప్రభుత్వములో యీ గ్రామమునకు తూర్పుగా పెరెళ్లవాగు యున్నది. ఆ పేరుకు దక్షిణముగా బయలు ప్రదేశము ఒకటి యున్నది. ఆప్రదేశమునకు విరించిపురం అగ్రహారము పేరుపెట్టి, అందు సోమేశ్వర దేవాలయము ఒ క టి. యీశ్వర దేవాలయమొకటి. యీరెండుదేవస్థానములకు తూర్పుగా హనుమంతు దేవాలయమొకటి ఆదేవాలయముదగ్గర పెద్దకోనేరుఒకటి నిర్మించియున్నారు. యీదేవస్థానమునకుగాను శ్రీ వారు పాలుకు 800-0-0 లు ఒరుంబడిగల భూములు యినాంగా ఇచ్చినారు. పూర్వము అర్చకత్వమునకు నంబి. తంబళ్లవారను యీరెండు తెగలవారు యున్నారు. యిప్పుడు కర్ణం అనుములచ్చి సుబ్బరామయ్యగారి ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత నంబి, తంబిళ్లవారిని వెడలగొట్టి. గురవారెడ్డిపేట గ్రామకాపురస్తులు మహంకాళి ఆదెయ్యను తీసుకవచ్చి. ఆయన చిన్నకుమార్తెను. పెద్దకుమారుడికిచ్చి పెండ్లిచేసుకొని, యీఆదెయ్యను ఆదేవస్థానములకు అర్చకత్వమునకు పెట్టియున్నారు. యీదేవస్థానములకు వచ్చు వరుంబడి లెక్కలు లేవు యీగ్రామములో పార్టీలుపెరిగి, శివరాత్రికి, మహాశ్నవమికి పుత్సవములు జరుగనివ్వకుండ పోతున్నవి. యిప్పుడు అర్చకుడికి కండ్లులేవు. అగుపడవు. నడువను కాళ్లులేవు ఆయన పెదకుమార్తె ముండమోపి అర్చకత్వమునకు పెట్టియున్నారు యీదేవస్థానములు చుట్టుపురాతనములనుంచ[...]న్న పెపచెట్లు అన్నిటిని కొట్టి కేయించినారు. స్వాములవార్కియున్న ధ్వజస్తంభములు రెండు పడిపోయినవి. ఆ పడిపోవుతుంటలు తెప్పించి వంటచెరకుకుగాను వుపయోగించారు. యీవిధంగాపన్నులు అధనంగా వసూలుచేస్తూ. గ్రామములోఅందరికి పార్టీలు పెరిగిపోతూ గ్రామ స్థు లు కష్టపడుతూ యున్నారు. యీకర్ణంగారు వున్నంతసేపు, యీ దేవస్థానముల గతియింతే. మాగ్రామంతి ఇంతే యీసంగతింతయు మహా ప్రభువుగా యుండే గోగినేని రంగనాయకులుగార్కి తెలిపి విచారించితే తిప్పలేనియడల మారైతులు ఒకరు యీ గ్రామములో నిలువలేరు.

(నమస్తే)

బుచ్చిరేలవాయము.

కొన్ని సెక్షనులనుండి మినహాయింపుట

బుచ్చిదేవాలయమువిూద అయ్యవార్లం గారు దావా జేయుటయు, దొడ్లా వారు ఆక్రమించకు రాకుండా మినహాయించమని ప్రభుత్వమునకు పిటీషను పెట్టుటయు, దానిపైభక్తులొకరు మినహాయించరాదని కారణములతో పిటీషన్ పెట్టుటయు, జిల్లాప్రముఖులు మహాజర్ నామాకూడా పెట్టుటయు జరిగియుండెను.

ఈకథ యిట్లుండగా దొడ్లావారి పిటీషన్ పై ప్రభుత్వమువారు విచారణ చేయకయే కొన్ని సెక్షనులనుండి మినహాయించినట్లు రూఢివార్తగా తెలియచున్నది. వి వ ర ము లు ముందు తెలుపుకొందును.

—బుచ్చివిలేఖరి.

చిటగాంగులో సామ్యవాద, విప్లవాందోళన ఉద్యమమునకు చెం ది న ఎర్రని కరపత్రములు కొన్ని దొరికినవి ఈ సందర్భమున కొన్నియిండ్లను వార్తపత్రికా కార్యాలయములను సోదాచేసిరి. ఎవరిని అరెస్టు చేయలేదు.

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానముల జమీన్ రైతుల మహాసభ 2-8-35 న తిరుత్తనిలో జరుగును, శ్రీ॥ యం. జి. పాట్నాయక్ M. L. C. గారు అధ్యక్షత వహించుటకు దయతోనంగీకరించిరి. మదాసు ప్రభుత్వ ప్రధానమంత్రి గా॥ సర్.రంగారావు కె. సి. ఐ. యి బొబ్బిలి రాజాగారుసభను ప్రారంభింతురు.

కీ॥ శే॥ బి. బ॥ బి. మునిస్వామి నాయుడుగారి చిత్రపటమును సభలో బహిర్గతము చేయుటకు శ్రీ వెంకటగిరికుమార రాజాగారు అంగీకరించిరి. సభజయప్రదముగా జరుపుటకు పనులు చాలా చురుకుగా జరుగుచున్నవి. అని జమీన్ రైతు మహాజనసభ కార్యదర్శిగారగు డి. మునికన్నయ్య. బి. యె. బియల్. గారువ్రాయుచున్నారు.

చిటగాంగు వాస్తవ్యుడు డి. యల్. నాగ్ గారు సైకిలుపై భారతదేశమంతయు పర్యటనము సల్పుచు గన్యాకుమారి నుండి తిరునల్వేలికి జూను 5వ తేదీ వచ్చిరి. వీరింతవరకు 21,000 మైళ్ళు ప్రయాణ మొనర్చిరి.

మదాసుశాసనసభ ఆగస్టు 5 తేదిన ప్రారంభమగును.

డాంగ్రేగారి బాలామృతము
బలహీనమైన బిడ్డలకు పుష్టియును, బలమును, ఆరోగ్యము నిచ్చును.
అన్నిస్థలములందు [...]
కె. టి. [...]

[...]ములకు వర ప్రసాద[...]
[...]మైన గుణ[...]
50 మాత్రల సీసా 1 కి రు 1-8-0.

గ్రహణి మాత్రలు

రక్త, జిగట, అతిసార, బాలగ్రహ కలరా మొదలగు సమస్త విరేచనములకు అమోఘముగా పనిచేయును. ఒక మాత్రకే గుణము కనుపించును.

25 మాత్రల సీసా 1 కి రు 0-6-0.
క్యేటలాగు ఉచితము—ఏజెంట్లు కావలెను.

నత్తి వెంకటరెడ్డి,
ఇంద్రియ సంజీవి డిపో, యేలేటిపాడు,
పెనుగొండపోస్టు, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

చీనాలో అచ్చొత్తబడిన వెండినాణెము లన్నియు లేక వెండిఖండీలును చీనాకుతప్ప ఇతరదేశములకు అధికారపత్రము లేనిదే ఎగుమతిచేయరాదు. ఈఆంక్ష 15 తేదీ అర్ధరాత్రినుండి ఒక 15 రోజులు జరుగును. ఇండియాలో బంగారు గతియేమి?

వర్తమాన కాల

ప్రాథమిక విద్యా విధానం.

హిందూదేశ మనేక గ్రామ విభాజితము. ఆ గ్రామ ప్రాథమిక విద్యయే దేశాభివృద్ధికి కారణమైయున్నది. ఈ ప్రాథమిక పాఠశాలల స్థితి గతులెట్టివిగానున్నవో విచారింతము. ప్రతిపాఠశాలయు భూరించియుండుగాని యుపాధ్యాయుని యింటి పంచయందుగాని లేక చెట్లనీడలయందుగాని యేర్పరుపబడి యున్నది. ఈపాఠశాలలో సాధారణముగా 1 కుర్చీ 2 బెంచీలు 1 నల్లబల్ల నుండుట ఆచారము. విద్యార్థుల జననీజనకులు కరుణీవలుగాటచే తమ పుస్తకములకొను పామర్థ్యము సహజముగా కొరతపడియుండును. ఏ ధనవంతుని బిడ్డకో పలకయుండినను బలపముయుండుటచో లేక యుపాధ్యాయుడే తెచ్చియిచ్చుట కొన్నిచోట్ల సంభవించుచున్నది. గ్రామ భువన్నర్మాణంలో ముఖ్యాంశమైన ప్రాథమికవిద్య ఇట్టి విధానము దాల్చియుండుట గ్రామకొలంది అభివృద్ధికి సంభ్రాంతాను గుణ్యము కాదని నాఅభిప్రాయము. బాగుగాజాలోచించినచో ఈ విద్యావిధానము నామమాత్రమేగాని ఫలము నిర్ప్రయోజనమై యున్నదని నిరుపయోగమని విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులు అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చినారుగాని ఆచరణలోయుంచి యీమార్గమున నడవాలని ఒక్కరునూడ సూచించియుండలేదు. గ్రైకులు,

[illegible] ఈపాఠశా

[illegible] సోమారులు

[illegible] వ్యా ను ల

[illegible] వున్నత

[illegible] కు లు

ఆధార[illegible]యున్నదన [illegible]లభావన. ఇందులకు వారిపేదరికమే [illegible]లకారణము.— ఈ పాఠశాలలయందు చదువుచొలుచు విద్యాసంతరం బడినిడిచిన నేమక చదువరకు పాత్రముల్లా గ్రామములలో కేమిచేసి వారు విద్యయందభిరుచి పొలగుచున్నారు. ఈవిద్యాప్రమాణము లేకుండుటకు పాఠశాలలు పట్టణాలలోగాని యేమట్టి యారుగులమైనగాని ఉపాధ్యాయుని యింటిపంచలోగాని యుండుటకారణము గాదనియు స్వల్పవేతనములవలన ఉపాధ్యాయులకు గలిగిన నిరుత్సాహమే ముఖ్యమైయున్నందున నేటిప్రాథమిక విద్యావిధానము ఇంతదుఃఖకరముగానున్నదని నాఅభిప్రాయము.

—విద్యాభివృద్ధి-మార్గములు—

(1) హిందూదేశము ముఖ్యముగా వ్యవసాయ దేశమైయున్నది. కావున వ్యవసాయాభివృద్ధికొరకై వ్యవసాయ సంబంధవిద్య హెచ్చింప జేయును ఇందులకు సహాయభూతముగా చేతిపనులకు సంబంధించిన విద్యావిధానము నేర్పరచవలసినదైయున్నది. గ్రామములందుయు పుస్తకభాండాగారములచే నిబిడీకృతమై యుండవలెను. అమెరికా, జపాను, ఇంగ్లాండు దేశ పుస్తకభాండాగారముల విధానముల హిందూదేశమవలంబించవలెను. పుస్తక భాండాగారో న్నత స్థితికేవంత కాలము నీప్రాథమిక విధానాభివృద్ధికై యెంతసౌకర్యము వ్యయించినను, నిష్ప్రయోజనము. కొన్ని పుస్తకభాండాగారములు వార్తాపత్రికలచే నింపబడి పీట్లాడు రంగస్థలములుగానో మారుచున్నవి. మన పుస్తక భాండాగారోద్దేశ్యములనే ముఖ్యముగా కాపాడుకొనుటకు ప్రయత్నించవలెను.

స్త్రీ విద్య.

దేశము భాగ్యమునకు కారకులుగృహిణులు, ఈ విషయమును మరచుట భాగ్యముగాదు. స్త్రీ విద్యపట్ల నాదరణము ముఖ్యమైనదని చెప్పగలిగి నదని సంతోషించుచున్నాదను. జపానుదేశపు సౌభాగ్యమునకు కారణము అన్నటిగృహిణులే. విశ్లేక రహితులగు స్త్రీలవలన పెక్కు అనర్థములు పొసగుచుండుట మనము చూచుచున్నాము. తల్లివిద్యావతిరైన బిడ్డలు విద్యనేర్పుట సులభము.

స్త్రీవిద్యలేనిచో విద్యాభివృద్ధికి పెద్దఆటంకమని నొక్కి వ్రాయుచున్నాను. పతివ్రతాతల్లులు విద్యావంతులుగారా? వారికిగలవిద్యచే అనర్థములు పొసగినవా? బాలబాలికలకు ప్రత్యేక పాఠశాలలకంటె మిశ్రమ పాఠశాలలుండుటే యుక్తమమును, ఉపయోగమును ఆదాయమును అగును.

అస్పృశ్యత ఉపాధ్యాయులవిధి

(3) పాఠశాలలలో, సంఘములలోను ఇంకను అంటరానితనమును నిర్మూలింపక పోవుట బాగులేదు. ప్రాచీనసాంప్రదాయకర్తైయుండుట బాగులేదని ఉపాధ్యాయులు గ్రహించవలెను. ప్రస్తుతరాజకీయవిషయమున వీరుజోక్యము గలిగించుకొనగూడదు. అందులకు నాయకులు గలరు. వారు పెనుగులాడుచున్నారు. సుప్రసిద్ధులగు మహాత్మాగాంధి పండితమాలవ్యా బాబురాజేంద్రప్రసాదువంటి పండితులు, పూ[illegible]

[illegible]త్సాహపూరితమై పెను

[illegible]లో నే అస్పృ

[illegible] ఉపాధ్యా

[illegible]టు

[illegible]

[illegible]ఉరనతిశ్రద్ధతో సమంజసబుద్ధితో విద్యాశిక్షణభారమునంతయు మూపునధరించి భావికాలదేశాస్వాస్థ్యము వారిపైనాధారపడి యుండుట గ్రహించి మెలంగుదురనియే నమ్ముచున్నాను.

ఉపాధ్యాయులలో సంఘీభావము చాల తక్కువయని చెప్పవలసి వచ్చినందులకు చింతించుచున్నాదను. దేశముయొక్క భావివృద్ధికి మూలపురుషులు యుపాధ్యాయులు, మార్పుకరస్త శిశువుల విజ్ఞానవంతుల జేయుట వారివిధి అమ్మనైనను అడుగనిదే పెట్టదను నానుడి కొత్తగ్రహించి మహాసభలను స్థాపించవలెను. కష్టసుఖములను గవర్నమెంటువారికిని లోకల్ బోర్డువారికిని తెలియజేయుని రాదల కోరికలీడేరునెట్లు? కష్టములను వేరువేరుగా తెలిపిన వినువారెవరు? మహాసభలను గావించి మీయొక్క కోరిక మనవి పూర్వకముగా ఇప్పటికంటే గ్రాంటురేట్లు హెచ్చించుమని కోరుడు. జపాన్, జర్మని, ఇంగ్లాండు అమెరికా ఉపాధ్యాయులవలె వేతనముల బడయుటకు ప్రభుత్వమును ప్రార్థించుడు యేవాలుగైదు సభలోజరిపి మాకు ఫలము గలుగలేదని యూరార్థంగ మెందకుడు మీయుదేశములో ఇతర పరిస్థితులకు పెనుగులాడకుడు పల్లెటూళ్లయందు ప్రాథమిక విద్యకై పాటుపడు ఉపాధ్యాయులకు యిట్టిసమస్యలవిషయము బాగుగా తెలియును గాని చెన్నపురిమొదలగు పెద్దపట్టణములయందు గొప్పపదవులందుండు వారికి గోచరముగాజాలదు. ఇట్టి సమస్యలను మీరు మహాసభలయందు చర్చించి మీతీర్మానములు గవర్నమెంటు వారికందజేయవలయును. అట్టిదానిని మనవిపూర్వకముగా అడుగుకొనవలెను. ఉద్రేకమగు తీర్మానములుగాని రాజకీయాంతోరకా విషయములు చర్చింపక ప్రాథమిక విద్యావిషయములనే చర్చించి తీర్మానింపగదంగుదురని కోరుచున్నాదను,

ప్రాథమిక విద్యాబోధకులకు సంపూర్ణారోగ్యత గలుగునట్లు వేతనములు హెచ్చింపబడును గాక! రోగ్యశాశ్రములను చహించి యున్నావాపూరితములగు ఉపాధ్యాయుల సదభిప్రాయము గాక! ఉపాధ్యాయుల గ్రాంట్లు, వేతనములు సకాలమునకు నందుగాక! ఈదృశ్యపరిస్థితులు త్వరగా రాగలందులకు సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించుచూ నింతటితో విరమించుచున్నాను.

—ఒక విద్యార్థిమాని.

రతి మాత్రలు

స్త్రీ పురుషులకు ఆనందములో తనివితీర్చుటకివియే?

ఇందు రస విశేషములు చేర్చక కస్తూరి, బంగారు, హిమాలయపర్వతనమూలికలితోగొప్ప రోగనివారక గ్రహించి ముసలితనము లోకములో లేకుండజేయుటకు వీర్యపటుత్వము లేనివారికి లేపనకై కలిగించుటకు సంతానప్రాప్తిలేని స్త్రీలకు పుత్రలీక చెట్టుటకు ప్రయత్నించి ఈమహాయోగరాజము వెల్లడిచేయుట కవకాశము కలిగించితిమి. సందేహించక వాడిచూడుడు, లేదా విచారించిన లాభమున్నదా? గుణములేనిచో డబ్బు వాపసు చేతుము. అరగంటలో వీర్యమును రాయిలాకేసి రమించుటకు ఉల్లాసము కలుగజేయుటలో సర్వజనకై పనికిరావు. చూచెదరేల కార్డువ్రాయుము.

డాక్టరు ఎ. సాంబమూర్తి. చికాకోలు.

60 మాత్రలు 5-0-0

శాంపిల్కు 80 మాత్రలు రు. 8-0-0.

ఒకఅణాబిళ్ల పంపిన శాంపిల్ ఉచితము!

ఇండో-బామ్

ఇతర అంజనములు, బామలవలె మండదు. ఒకతూరి వాడినవారు మరల మరల వాడుచు స్నేహితులకు సిఫారసు చేయుచున్నారు. తలనొప్పులు, పార్శ్వపునొప్పులు, వాయువుపోటు చెన్నుపోటు, పంటినొప్పి, జలుబు, దగ్గుమొదలగు బాధలను పోగొట్టును. అన్నివిధములగు నొప్పులకు బాధలకు సిద్ధౌషధము.

ప్రతిచోట్లను ఏజంట్లు కావలెను.

చిక్కనిదబ్బినచో బుడ్డి 1-కి రు 0-3-0. 3 బుడ్లు 1-4-0

పోష్టుఖర్చులు వేరు

కార్నిక్ బ్రదర్స్, గిర్గాం, బొంబాయి

నెల్లూరు ఏజంటు:- పొత్తూరు లక్ష్మయ్యశెట్టి.

నకలు మందులను చూచి మోసపోకుడు.

40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతి జెందినది. కేవలము భాధసాధని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల మన్నును, వాయుపోటులను కాపును పార్శ్వపు నొప్పుల బాధలను, పొట్లపోగొట్టును, బె[illegible] భేదించును, వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును, గూరదను తొలగించును.

అమృతాంజనము డిపో,

మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

శ్రీ

"ఖద్దరీ రాజ్యపతనము"

[illegible]

— ఒకనాటకాభిమాని

రు 6000 ధరావత్తు

[illegible]

... జిల్లాబోర్డు ... ఆస్పత్రులమకాం

[illegible]

తాళ్లూరి గోపాలకృష్ణయ్య చౌదరి.

5-6-1935

[illegible]

పంచాయతీ కోర్టులు.

[illegible]

మొత్తంమీద పంచాయతీకోర్టు స్థాపింపబడి [illegible]

[illegible]

కలుగుచున్నందువలన, యింతా కుటుంబములంతా ధనికుల కానందువలన, ప్రజలకు యేమీలాభముండనేరదా [illegible] గ్రామముల్లో సంస్థలువని చేయుచున్నవంటే, లోపం సంపూర్ణంగా కేవలము దానిసంస్థలందు [illegible]. అధ్యక్షుడయిన పాములపాటి [illegible]. అన్ని పంచాయితీకోర్టులు [illegible] పనిచేస్తే, గాంధీగారి గ్రామసేవకులు అవసరములేకపోతుంది. కనుక గ్రామస్తులంతా [illegible], తమసంస్థలను తగిన వారిచేతుల్లోనుంచి పాటుబడితే, సుఖపడేదానికి అంటే అంతకష్టంగాదు. స్వరాజ్యసంపాదన సులభసాధ్యం.

చుండూరు అప్పారావు.

మృతినొందినవానిని బ్రతికించుట.

పోవిడుట్టు శాస్త్రజ్ఞుని ప్రయత్నములు.

ప్రొఫెసరు అండిరూవు అను పోవిడుట్టు ప్రక్కృతి శాస్త్రవేత్త టిఫస్ వ్యాధిచేత చనిపోయిన వాని శవముమీద తన క్రొత్త వైద్యము చేసెను. రక్తమునకు పడియగు కొన్ని లవణముల ద్రావకము చనిపోయినవాని రక్తనాళములలో [illegible] శవము జీవించు చిహ్నములను కనపరచినది. పెదవులు కదలి నోటినుండి [illegible] కదలినవి.

బర్మాలో తెలుగు భాషను [illegible] [illegible] బర్మా ప్రభుత్వపు చీఫ్ సెక్రటరిగారు [illegible] ప్రకటించినటుల తెలియుచున్నది.

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా

ఇండస్ట్రియల్ అండ్ జనరల్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

8, [illegible]వీధి, మదరాసు.

అభివృద్ధి

చేసినవ్యాపారము	రు.	27,00,000
పూర్తి చేసిన వ్యాపారము ...	,,	20,00,000
[illegible] ఆస్తులు ...	,,	2,00,000
[illegible] పెట్టుబడి	,,	95,000
[illegible] (ఇండస్ట్రియల్) [illegible]	,,	2,50,000

"కంపెనీ [illegible] కంపెనీ వారిని ప్రశంసింపక తప్పదు. ప్రస్తుతపు పాలసీదారులు [illegible] పాలసీదారులు కంపెనీ పరిస్థితులను [illegible] అవకాశము కలదు"

[illegible]

[illegible]

ఎమ్. ఎస్. ఆర్. ఎ. గుప్త,

మేనేజింగు ఏజంటు

ఆంధ్ర రైతాంగ విద్యాలయము

రైతుల రాచకీయ తత్వము

విద్యార్థుల 'గోష్టి' ప్రసంగములు.

(స్వకీయ విలేఖరి.)

విద్యాలయం ప్రారంభమై యిప్పటికి ఆరు మాసాలు పూర్తి అయినవి. విద్యార్థులు తొమ్మిది గోష్టిలను సాగించినారు. వారు వివిధవిషయము లను ఆచార్య రంగాగారి అధ్యక్షతక్రింద చర్చించు చున్నప్పుడు చూస్తే ఆంధ్రుల అసెంబ్లీని చూస్తున్నా అమర్యాద మ ప దేక తప్పదు. విద్యార్థులు 35 రైనా గోష్టి సభికులు సాధారణంగా 50 మంది వుండెదరు. ఒకరు మరొకరి ఆలోచనలమీదల భావ ప్రదర్శనమీదల ఆపాపెట్టుకొనే గౌరవము తమతమ భావాల ప్రకటించుకొనే వాడుక, భాషాస్వారస్యము శ్లాఘాపాత్రము ఈనాడు భారతీయ యువకులకు ఆలజడి కల్గించు చున్న, రైతుల కలవరపరచుచున్న సమస్యలనే యీ రైతు యువకులు చర్చించు చు న్నా రు. ఒక్కొక్క గోష్టియందు 12 నుండి 16 మంది వరకు అత్యుత్సాహముతో పాల్గొనుచుందురు. పోటీలు జరుగునప్పుడూ స్వధర్మపాలనం చేసు కొంటూ వుత్సాహభరితులైన వీరిని చూచిదే ... పబడిన విషయంగురించి ఓటింగు ... రాత్రివరకు యువకులు ... ంగా ఆలోచించిరి.

చర్చింపబడ్డ విషయాలు.

(1) ఇప్పటి పరిస్థితులలో గాంధీబీజముకంటె సాంఘికవాదమే మనకు శరణ్యమని తీర్మానించిరి. (2) కాని భూంజీదారులకే పెంపకముకల్గించు పారిశ్రామిక అభివృద్ధికంటె, గ్రామ సౌభాగ్యాభివృద్ధి కల్గించు చేతిపనులద్వారా సహకార పారిశ్రామిక పెంపు మేలనిరి. (3) సహకారోద్యమము, గ్రామ సౌభాగ్య సంఘోద్యమముద్వారా ఆర్థిక స్వరాజ్యం సంపాదించుట దుస్తరం గనుక ప్రజలెల్లరు సంపూర్ణదశ వ్యాపిత సమ్మెకే ప్రజల తయారుచేయుట ఆవశ్య కర్తవ్యమనిరి. (4) మహాత్ముని గ్రామ సౌభాగ్య సంఘాదర్శముల నవలంబించుటకంటె, ఎగుమతి దిగుమతి వ్యాపారాలయందే శ్రద్ధచేయుటయు, తోడుగా గ్రామ సౌభాగ్యాభివృద్ధి కల్గించుకొనుట లాభకరమనిరి. (5) రైతులు బాగుపడవలెనన్న, రైతాంగము ఆర్థికసంపద పొందవలెనంటె యిప్పటివ్యక్తిగత వ్యవసాయపు పద్ధతులకంటె సాముదాయక వ్యవసాయమే మేలనిరి: (6) ఆర్థిక మందముచే కృషించుచున్న రైతులు పాత ఋణములదీర్ప ప్రయత్నించుట స్వవినాశ కరమగుననిరి. (7) రైతాంగము శోభాయమానమై రైతులు సుఖ ముందాలనంటె స్త్రీలకు సంపూర్ణ ఆర్థిక రాచకీయ తంత్ర్యమివ్వాలనిరి. (8) ఈలాంటి యభీష్టముల సాధించుకోవాలనంటె, రైతులు స్వరక్షణ పొందాలనంటే, నామమాత్రపు యీకాలపు ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వమే వుపయోగించునను కొనుట పొరపాటనిరి. (9) మొద కొకవాడు వ్యాపతి నారాయణమూర్తిగారి అధ్యక్షతక్రింద కాంగ్రెసువారు బ్రిటిషువారి నోడించి స్వరాజ్యం పొందుటకై శాశ్వతంగా శాసనసభలలో కొందరు నిల్పుట యుచితమనిరి.

నిడుబ్రోలు:—జూ 4.

పెద్దల సహకారం.

పల్లెటూళ్ల చరిత్రలో ప్రప్రథమమున రైతుబిడ్డలెల్లరు చేరి ఆధునిక రాజకీయా యశపరముల నింత శాధ్యతాయుతముగా, పట్టుదలతో, అకుంఠిత వాగ్ధాటితో, శక్తి సామర్థ్యములతో, 'గోష్టి' ప్రసంగముల సాగించుటలో యీ రైతాంగ విద్యాలయం నిరుకు వారితీసింది. ఈ సంవత్సరానవో ఆ గోష్టియందు ఆంధ్ర దేశాన పేరుపొందిన గ్రామోద్ధరణోద్యమములందు పాల్గొనుచున్న శ్రీ వ్యాపతి నారాయణమూర్తి, శనివారపు సుబ్బారావు, నరసింహదేవర సత్యనారాయణ, ఆచార్య రంగాగారలు విద్యార్థులతోబాటు, పల్లెటూరిలో అద్భుతమైన వాగ్వివాదమును, శాసనసభా ప్రవేశముగురించి చర్చించి, పల్లెటూరి జీవితానికొక నూతన శోభను కల్గించిరి.

స్త్రీలలో

శ్రీమతి భారతీదేవి, ... రాఘవమ్మ, వా... హనుమాయమ్మ వగైరాలు చర్చలందు పాల్గొనుచూ, గోష్టి సంగాలకు సభ్యత, గౌరవము ... ్నారు.

బహిరంగ సభలు.

(1) 'మే' వుత్సవం శ్రీ గరిమెళ్ల సత్యనారాయణగారి అధిపత్యంక్రింద జరిగింది. ఆచార్య రంగాగారు తమ సందేశాన్ని ప్రకటించారు. విద్యార్థులు, జిల్లాలవారిగా కార్మికకర్షకుల సమ్మెల నావశ్యకతను, స్వరాజ్య సంపాదనకై, ప్రజలు చేయవలసిన త్యాగాలను వివరించారు. (2) డెటెన్యూదినము సాగింపబడింది విద్యార్థులకందును పాలున్నవి.

గోపాలకృష్ణుని వర్ధంతి:

ఆంధ్రరత్నపు వర్ధంతి రేపుజరుగనున్నది. శ్రీ వ్యాపతి నారాయమూర్తి, మానికొండ సత్యనారాయణగారు వున్నారు. విద్యార్థులకుతోడు విద్యాలయపు దక్షిణభాగానికి, గోపాలకృష్ణ జ్ఞాపకచిహ్నముగా "గోష్టి" యని పేరిడెదరు.

ప్రదర్శనాలు,

శ్రీ బావినీడుగారు, మాజిక్కులాంతరు వుపన్యాసాలు, హరిజనోద్యమం, స్త్రీలు, జపాను అమెరికా దేశాలగురించి యిచ్చిరి. వెటరినరీ డాక్టరుగారు పశురక్షణ గురించి బొమ్మల జూపెట్టిరి. డాక్టరు అచంట లక్ష్మీపతిగారు, గ్రామ పునరుద్ధరణ వ్యాయామము, విద్యాలయాల గురించి సినిమా జూపెట్టిరి.

గానమాధుర్యం-హరికథలు:

విద్యార్థులు రెండు పూటలా, రైతు భజనావళిలోని వుద్రేకకరమైన పాటలు పాడడమేకాక, గ్రామంలో అనేకమారులు నగర సంకీర్తన చెయ్యటారు "రైతు జాడేకపోతే, రాజ్యమే యిలనిల్చునా" అనినారు పాడుతుంటే, "భోగాలు, మాన్యాలు ప్రజలకందరి దేబ్యమార్గాల వెతకాలి, రారండి "అని పిలుస్తుంటే" ఊరకుంటా వేలనో, రైతు రాజ్యాలు ఎలుగెత్తి నిహక్కు లెరిగింపలేవా, అని హెచ్చరిస్తుంటే, అన్నాకూలీలేకము కావలెరా, కర్షకులేకము కావలెరా అని సంబోధించుచుంటే, "మాకొద్దీ జమీందారీ పాంద్రూ, ఓ దేవ, మాకొద్దీ జమీందారు పాంద్రూ"ని గర్జించుచుంటె, బారులుతీరి ఆముందున్నవారు శ్రీ రావిపాటి కామేశ్వరరావుగారి వుపాకైన జాతీయ పతాకపు పాటపాడుతూ త్రివర్ణాలను ప్రకటిస్తుంటె, శ్రీ హనుమాయమ్మగారు వీర గంధము తెచ్చినారము వీర లెవ్వరు తెల్పుడీ? అని అడుగుతుంటె, ఈ గ్రామస్థులకు వుద్రేకం కలుగుటలో ఆశ్చర్యమేమి. శ్రీ కామేశ్వరరావుగారు శ్రీ గాంధిగారి రాయభారం, ఎన్నికల హరికథలుచెప్పి ప్రజల మేల్కొల్పారు.

నిడుబ్రోలు అదృష్టం.

ఈవూరు అదృష్టం యేమనిచెప్పడం, ఎనిమిది జిల్లాల రైతు యువకులు యిచ్చటచేరడం, ఆంధ్ర దేశాన మరెచ్చటలేనట్టి కార్మిక కర్షకుల విద్యాలయం యిచ్చట వుండడం ప్రజల సేవించుచుండడం, దేశానికి నూతనశోభ శక్తి కల్గించగల ఆలోచనలు, 'గోష్టి' సంప్రదింపులు, వుపన్యాసాలిచ్చట జరుగడం, పశువులుగాచే పిల్లలు, బండ్లుతోలే కార్మికులు పాలాసపడి వుండేవాళ్లు బీదసాదలు మదకు బైరాగుల బిడ్డలుగూడా రైతు భజనావళిని పారాయణ చేస్తూవుండడం అదృష్టంకాదా! దీనికంతకు ముఖ్యంగా కారకులు, రామానీడు విద్యాలయాన్ని యిచ్చిన శ్రీ సామలపాటి బుచ్చినాయుడు, హాస్టలును శ్రమకోర్చిన శ్రీ నన్నాపనిమల్లయ్యగారలే వారి సహకారం వుండబట్టే శ్రీ రంగాదంపతులుయీ ... ... తున్నా...

—ఒకవిద్యార్థి.

ఎస్టేట్సు లాండు ఆక్టు

1934-వ సంవత్సరపు అన్ని సవరణలున్నూ, ఇనాముల బిల్లున్నూ, చేర్చి, అన్ని వివరణములున్నూ, యీ ఆక్టు క్రింది వ్యవహారములకు వినియోగపడు తెలియగల షేడ్యూళ్లతోటిన్ని తెలుగున వ్రాయబడి చక్కని బైండు చేయబడినది.

అర్డరుతో సొమ్ముపంపువారికి పోస్టేజీ సహా రు. 1—6—0 లు V. P. గా పంపగోరువారు రు 0-8-0 లు పోస్టు చీట్లు అడ్వాన్సు పంపవలెను.

మేనేజరు:—

తెలుగు లా జర్నలు ఆఫీసు,

నెల్లూరు.

ఉచిత చికిత్స

స్త్రీవ్యాధులకు — గనేరియాకు

స్త్రీ వ్యాధులు, సుఖవ్యాధులు, వాని వలన కలిగిన కీళ్ళనొప్పులు గండమాలాదులకు పదిసంవత్సరముల అనుభవముపై చికిత్స వ్యాధి ఎంత తీవ్రముగనున్ననుసరే. బీదలకు గనేరియాకు 25—5—35 వరకు చికిత్సనుచితము.

పంతెంగి సుబ్రహ్మణ్యశర్మ,

అత్తితోట, నెల్లూరు.

Wanted a Treadle,

Apply to:-

MANAGER,

Zamin Ryot Press,

NELLORE.

డాక్టర్ టి. యస్. రామ్‌గారి స్పెసిఫిక్స్

స్త్రీలకు దివ్యౌషధములు.

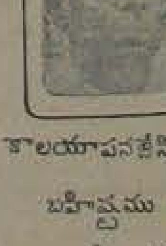

ఈదిగువ నుదహరించిన డాక్టరు టి. యస్. రామ్‌గారి స్పెసిఫిక్స్ స్త్రీలపాలిటి వర ప్రసాదిని అని ప్రత్యేకముగా చెప్పనక్కరలేదు. ఈ స్పెసిఫిక్స్ ఎందరో స్త్రీలు బహుఇష్టముతో నుపయోగించి స్వస్థతను బొందుటయేగాక, సంతానమునుగూడ గలిగి సౌఖ్యముగా యున్నారు. పుచ్చుకొనుటకు ఇంపితముగానివి, గుణములేని మొదలయినవాటిచే వృథా కాలయాపనచేసి వ్యాధిని వృద్ధిబెందింపకుడు.

బహిష్టము శూలనివారణి.

2. మర్మస్థానమునుండి విశేషముగా రక్తముపోవుచూ దానిచే గలుగు వ్యాధులకు దివ్యౌషధము.

2. ప్రసవ కాలామృతము:—దీనిని ప్రసవించుటకు వారం, 10 రోజులు సరునుంచి నుపయోగించిన కష్టములేక సుఖప్రసవము గలుగును.

4. ప్రసవించిన తర్వాత నుపయోగించు ఔషధము:—దీనిని వాడిన మలినమును పూర్తిగా పోగొట్టి తల్లి బిడ్డను ఆరోగ్యముగానుంచును.

ఖరీదు:—పైనముదుపరచిన 1, 2, 3 ఔషధములు ఒక్కొక్కటిన్ని రు. 3 లు. 4-వ ఔషధము రు. 2 లు.

పోస్టుద్వారా తెప్పించుకొనువారికి 8 అణాలు ప్రత్యేకముగా ఛార్జిచేయబడును. ఔషధములతోగూడ వాటిని వాడు పద్ధతులు పత్యమువగైరా వివరములు పంపబడును.

డాక్టరు టి. యస్. రామ్ యల్. ఎచ్. యం. యస్. (హోమియోపతి)

అన్నపూర్ణంవారివీధి, నెల్లూరు.

యూరపులోని స్త్రీల స్థితి

ప్రపంచములో సాధారణంగా స్త్రీలు ఏదో యొక పనిలో నిరంతరము మునిగి తేలుచుంటారు కాని ఈకాలములో యింకా అనేక విషయాలలో మునిగి తేలుచున్నారు. ఇటలీ ఫాసిజమ్, రష్యా కమ్యూనిజమ్, జర్మనీ నేషనల్ సోషలిజమ్ వగైరా లన్నియు విజృంభించి యూరోపును తారుమారు చేసినాయి. అయినప్పటికిని ఇటలీలోను జర్మనీలోను కూడ ప్రజాభివృద్ధికి తీవ్రంగా ఆలోచించి ముఖ్యంగా స్త్రీజాతి యభివృద్ధికై ప్రభుత్వము లెక్కువశ్రద్ధ వహిస్తున్నాయి.

రష్యాలో నిరుద్యోగ సమస్యలేదు. దేశము నకు మించిన జనసంఖ్యలేదు గనుక నీవు స్త్రీ పురుష భేదములనే పాటించక సర్వజనులను కష్టపడి పనిచేసి జీవించు ఏర్పాట్లు గావించారు.

వివాహములు

ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు మానవకుటుంబము వివిధ వృద్ధియగు మార్గముల గూర్చిన వ్యాసములను, చిత్రములను పత్రికలద్వారా ప్రచురించుచు తీవ్ర ప్రచారము సల్పుచున్నారు. జర్మనీవారు కేవలము ప్రేమకే ప్రాధాన్యము నీయకొని వివాహము చేసుకొనక, దంపతులిరువురు మంచి యారోగ్యముల కలిగి చక్కని సంతానమును పొందగలిగినవారుగా నుండవలెనని యనుచున్నారు. రష్యాలో సంతానమును గని బిడ్డల పెంచుటనో విడిచి తల్లులుకూడ పురుషులతోబాటు కష్టపడి పొలాల్లో పనిచేయవలెనని యనుచున్నారు. ఇటలీ జర్మనీదేశముల స్త్రీలు పురుషుల గొప్పదనమునకై నిరంతరము పాటుపడుచు, అవసరమైనప్పుడు రణరంగమున దుముకుటకు వలయు ధైర్యమునుగూర్చి భర్తలకు బోధచేయుచున్నారు. రష్యాస్త్రీలు వారికి కావలసిన ఆర్థిక సాంఘిక హక్కులను పురుషులతోబాటు సంపాదించుకొన్నారు. ఇటలీలో నూతన దంపతులు వివాహమైన వెంటనే దాంపత్యసుఖము ననుభవించుటకు వెడలుటకు గాను ప్రత్యేక తగ్గింపు రైలువార్జీలు, ఎక్కువ మంది బిడ్డలు కన్నవారికి బహుమతులు పంచిపెట్టుటవగైరా ఎన్నియో సౌకర్య మేర్పాటు చేశారు. ఇంతేగాకుండా స్త్రీల సౌందర్యమంతయు వారు భుజించునట్టి భోజనపదార్థములపై నాధారపడియుండుటచే మంచి యాహారము తినవలయుననికూడ నేర్పాటుచేశారు. కాని జర్మనీలోమాదిరి నిర్బంధములులేవు.

ఇటలీదేశపు స్త్రీలు

ఈదేశ స్త్రీలు ఎప్పుడుగూడ యిల్లువదలి బయటకు వెళ్ళరు అంతమాత్రంచేత బిడ్డలభివృద్ధి కేమాత్రం ఆటంకము కలుగజేయుటలేదు. ముస్సోలినీ రోముపై దండెత్తినప్పుడు స్త్రీయుద్యమము అభివృద్ధిలోలేదు. క్యాథలిక్ వంశపారంపర్య వచ్చుచున్న యాచారముల నుండి తొలగి స్వాతంత్ర్యము సంపాదించాలనే భావములే నశించిపోయినాయి. ఇప్పటికికూడ చాలమంది స్త్రీలు ఆఫీసులలోను, ఫ్యాక్టరీల్లోను పనివారలుగా చేరి జీవయాత్ర గడుపుచున్నారు. ఈవిధంగా ఫ్యాక్టరీలలో పనిచేసి జీవించు స్త్రీలు కొద్దిమందే. కాని మొత్తంమీద స్త్రీలు అధికంగా పురుషునిపై నాధారపడవలెననే ఉద్దేశ్యాలు అంగీకరించి ప్రచారంచేయబడుచున్నాయి.

ఇటలీవారంతా స్వతంత్ర జీవనంచేసే ఆడవాళ్లను నమ్మరు. విశ్వవిద్యాలయములలోను, ఉద్యోగములకు స్త్రీలు పనికిరారను నిషేధనము మేమీ లేవు. బాల్యవివాహాలు తొలగించారు. సినిమా నాటకశాలలవద్దను, ఒంటరిగాను స్త్రీలు బహుతరుచుగ కనబడరు. భర్తలక్నేహితులు లెక్కగనున్న మాట్లాడుటకు వచ్చిన యువతుల స్త్రీలు వెంటనే తీరాన గదిలోనికి పోవు పురాతన పాంపేయి వారి యాచారము నేటికిగూడ గలదు. ఎప్పటికైనను వీరాధ్యమైనను కుటుంబపెద్దయగు పురుషుడు అనుకరించిన పిదపనే మిగతవారుగూడ పని ప్రారంభిస్తారు.

ఇన్ని పురాతనాచారాలున్నను, యీకాలపు స్త్రీలకలె ఆటపాటలకు ఎక్కువశ్రద్ధ వహిస్తున్నారు. బాలికలందరికి ప్రత్యేక సంఘము లేర్పాట్లుచేసి వ్యాయామముగూడ నేర్పుచున్నారు. స్త్రీలు బాలికలు యిప్పటికి గూడ వీధులలో భూలుకొలంపము నీళ్ళుతీసుకొనిపోయి దేవతావిగ్రహముల కర్పించుట కానవచ్చును.

రష్యాస్త్రీలు.

రష్యాదేశంలో స్త్రీలకు పూర్వపు బానిసత్వమును జ్ఞప్తికి దెచ్చుకొను చుండుటకుగాను కొద్దిగా మతమును గూర్చి చెప్తారు. జార్ కాలములో నున్న ఆచారాలన్నీ, రూపుమాపబడినవి. సాంఘిక గౌరవములు స్త్రీల నమ్మకాలు దురలవాట్లు నశించిపోయినవి. స్టాలిన్ గారు స్త్రీలతో చెప్పినదేమంటే "మీరంతగూడ పురుషులతోబాటు సమష్టి వ్యవసాయోద్ధతులగూర్చి గమనించకపోయిన వారితో సమానహక్కులు పొందజాలరు." అని హెచ్చరించారు. జారు రాజ్యంచేయుచున్న కాలంలో ప్రజలుపొందిన బానిసత్వం ప్రపంచములో మరెచ్చటనుగూడలేదు. పురుషుల అనుజ్ఞలేనిది స్త్రీలు బయటకుపోకూడదను ప్రాచీనపు నిబంధన లన్నింటిని బోల్షివిజమ్ వచ్చిన తరువాత తుంగలోదొక్కి స్త్రీలకు అన్నివిషయములలో పురుషులతో సమానహక్కులనొసంగియున్నారు. ఇష్టమైతే పెండ్లిచేసుకోవచ్చు బిడ్డల కనవచ్చు లేకుంటే పెండ్లిలేకుండ మానెయవచ్చు. ఇష్టం లేకపోతే బిడ్డలు కననక్కరలేదు. భర్తలతో కాపురం చేయటంగూడ స్త్రీలయిష్టము మైననే యాధారపడియున్నది.

సంసారానికి కుటుంబపెద్ద అనేవిషయమే లేదు. ఎవరికి వారే పెద్దలు. బిడ్డలపోషణ విషయంలో గూడ తలిదండ్రుల బాధ్యతలెక్కువ కాని వారికి జబ్బువస్తే ఉభయులు జవాబుదారులే. పురుషులు యంత్రములవద్ద పనిచేస్తుంటే స్త్రీలు పొయిల దగ్గరపడి ఉండాలనే నిర్బంధం లేదు. యుద్ధంవస్తే పురుషులతోబాటు స్త్రీలు గూడ రణరంగలలోకి దుముకుటకు సిద్ధంగా ఉండేట్టు తయారు చేస్తున్నారు.

పురుషులు చేయు అన్నిపనులలోను స్త్రీలు ప్రవేశించి పనులు చేయుచున్నారు. రష్యావారి పాఠశాలలలో బాల బాలికలుకలసి చదువుచుంటున్నారు. వైద్యవిద్య నేర్చుకొనువారిలో మూడు వంతులు స్త్రీలే! వివిధశాఖలలో పురుషులకన్న స్త్రీలే మేలనిపించేటట్టు పనులుచేస్తున్నారు.

జర్మనీదేశపు స్త్రీలు

జర్మనీలో స్త్రీ స్వాతంత్ర్యం ఉద్దేశ్యమే వేరు. చాలమంది వివిధపద్ధతులను ప్రయత్నించి చూచి గూడ కుటుంబమందలి ప్రేమను విడజాలక పోయిరి. ఏకొద్దిమంది స్వాతంత్ర్యాభిలాషులు విడిపోయినను వారు భుక్తికొరకై కష్టపడాలసి వస్తున్నది. ఏరోపా మహాసంగ్రామములో ఓడిపోవుటచేత జర్మనీలోని సాంఘికాచారాలన్ని మారిపోయినాయి. స్త్రీలు పెండ్లిచేసుకోదలచి పురుషులను ప్రేమిస్తే వారు తన సొంతరానే పోషించుకొనగలిగిన స్థితిలో నుండుట సంభవించనది. కొందరు పెండ్లిచేసుకొనిన పిదప నిరుద్యోగులగు భర్తలను పోషించుకొనలేక కష్టపడుచున్నారు. అందుచే స్త్రీలు బయటకు రావలసి వస్తున్నది. హిట్లరు ఉద్దేశ్యం స్త్రీలు ఇండ్లను భర్తలను కనిపెట్టి ఉండవలసిందే కాని పొలాల్లోకిపోయి కష్టపడాలని అవశ్యంలేదని స్త్రీలకు రాజకీయాల్లో స్థలము లేదన్నారు హిట్లరు. పురుషులతోబాటు సమానంగా కష్టపడాలసిన అగత్యంకూడలేదు అని చెప్పును స్త్రీలు ముఖ్యంగా చేయవలసినపని భర్తను వివాహమాడి బిడ్డలతల్లి యగుటయే. హిట్లరు రాజ్యానికి వచ్చినతరువాత కష్టపడుచున్న స్త్రీలందరిపాలిట కల్పతరువులాగు ఉద్యోగాల్లోనుంచి పంపి కుటుంబాన్ని పోషిస్తున్నారు.

ఇటలీ, రష్యా, జర్మనీదేశాలలో స్త్రీలు ఆదర్శులుగా తీసికొనిన ఇటలీవారు పురాతన పద్ధతులపై నడుచుకొను టీవబూని, రష్యావారున్నూ క్రొత్తగా ఉన్న రక్తముతో గూడిన యౌవనులు ముందు వృద్ధికిరా ప్రయత్నించుచున్నారు, జర్మనీ శాంతికోసం ప్రయత్నిస్తున్నది. కాని యింతవరకు కొరకొలేదు.

అ॥ పు॥

బంగారు కొనుబడి.

35 సం॥ జనవరి నెల్లో 1,82,00000 ఫిబ్రవరి 2,16,00000 మార్చి 56,000000 ఏప్రిల్ 3,42,00000

నమ్మకమైన నగల వర్తకులు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు,

చిన్నబజారు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి. లేనివి ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల రత్నములతో నగలు తయారుచేసి యివ్వబడును.

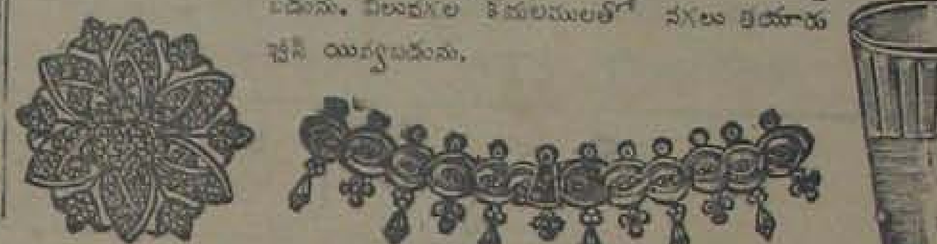

పండిత డి. గోపాలా చార్యులువారి

జీవామృతము

ప్రస్తుత కాలములో అలసటచే ఆరోగ్యము చెడి, కుష్కించి, పటుత్వముతప్పి, నరముల దుర్బలత్వముచేజిక్కి, శిరోభారము, పిత్తవికారముచే బాధపడుచున్నారు. ఈవ్యాధులు శరీరమునందు నాటుకొనకుండ ముందుగనే వాటినిపారద్రోలవలెను. దీనికి జీవామృతమొక్కటే శరణ్యము. అది అతి త్వరితముగ రక్తమును వృద్ధిచేసి, నరములను బలపరచి, నష్టమయిన జవసత్వమంతయు కలుగజేసి, నూతనశక్తి ఉల్లాసము కల్గించి, సంపూర్ణారోగ్యవంతులుగ చేయును.

ప్రతిషాపులో దొరకును: పెద్ద సీసా రు 3-4-0. చిన్న సీసా రు 1-12-0.

తయారు చేయువారు: ఆయుర్వేదాశ్రమము

పోస్టుబాక్సు నెం 287, మద్రాసు.

స్టౌ బీడి

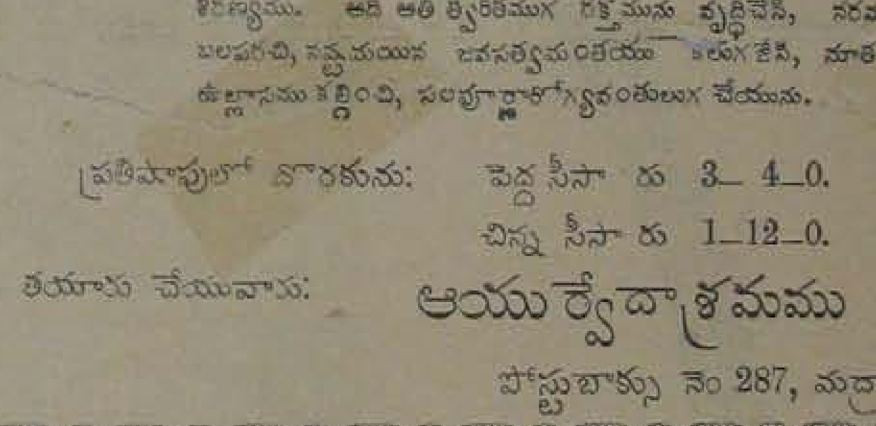

ఒకసారి పీల్చి బాగారుచియందలి సువాసన గమనించుడు.

THE New Talkie Picture Palace,
NELLORE.

ది న్యూ టాకీ పిక్చర్ పాలస్, నెల్లూరు.

(అందమయిన క్రొత్త హాలులో)

త్వరలో ప్రదర్శింపబోవు తెలుగు మాటలాడే అద్భుత ఫిలిములు:—

మదాసు స్టార్ పిక్చర్ ఫిలిం కార్పొరేషన్ వారిచే కొల్హాపూరులో
ఆంధ్ర రంగమున సుప్రసిద్ధులగు నటకులతో
పాలీసినిటోన్ కంపెనిలో తయారగుచున్న

హరిశ్చంద్ర.

అద్దంకి శ్రీరామమూర్తి, నెల్లూరు నాగరాజరావు, పులిపాటి వెంకటేశ్వర్లు, కాకీ చెంచు సుబ్రహ్మణ్యం, పసుపులేటి కన్నాంబ, పెండ్యాల సుందరమ్మ, బాలామణి, మొదలగు సుప్రసిద్ధ నటీనటకులు.

అరోరా ఫిలిం కార్పొరేషన్ వారి గొప్పఫిలిం.

సతీ అనసూయ

నారద:—తుంగల చలపతిరావు,
అనసూయ:—దాసరి కోటిరత్నం,
పి. లక్ష్మణస్వామి, యం. గోపాలరావు,
యస్. క్రిష్ణమాచారి, మిస్, లీలాకుమారి,
రంగపుష్ప చిత్ర,

దినమునకు రెండాటలు — 7 గం॥

దినమునకు రెండాటలు — 10 గం॥

26 తేది మొదలు

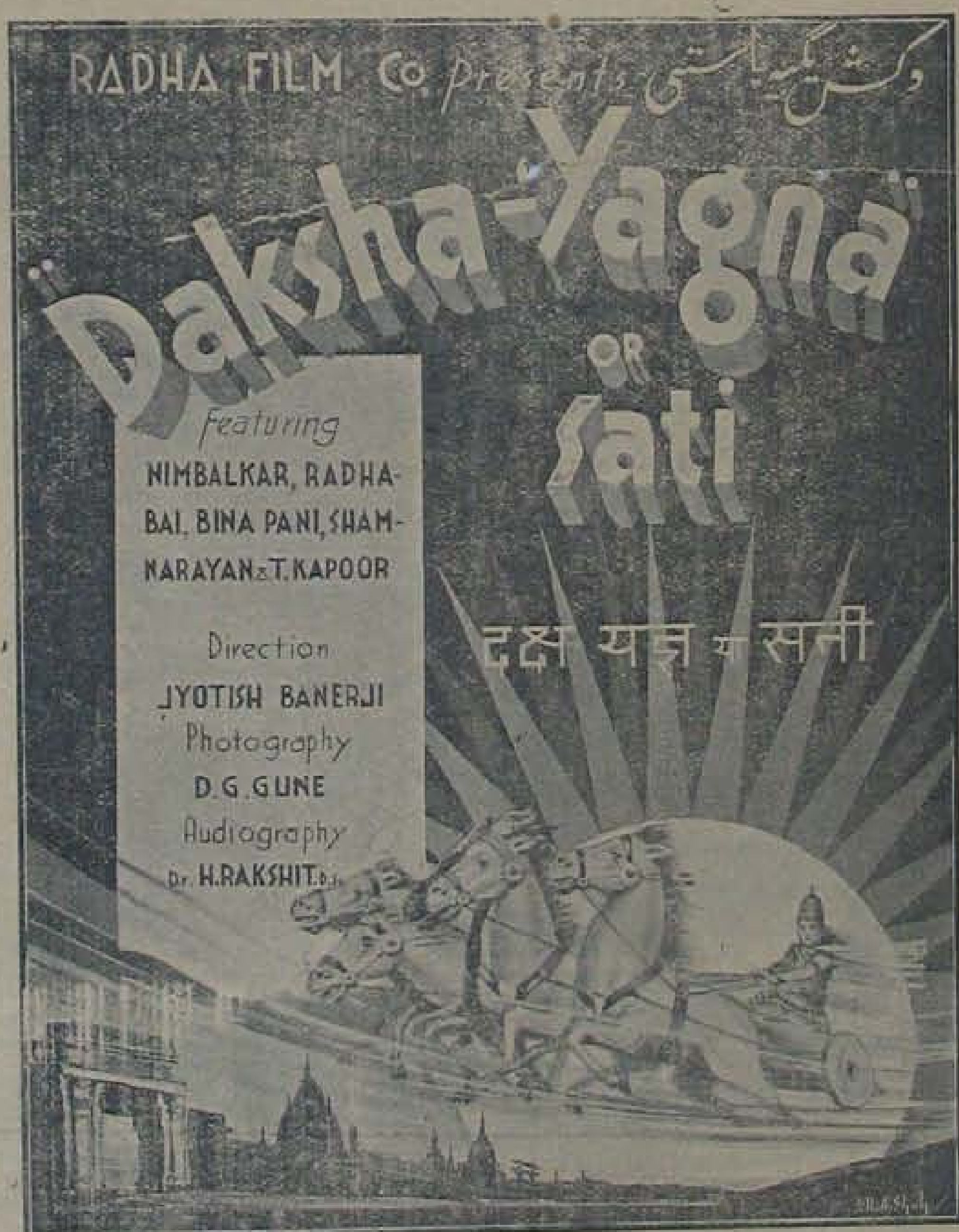

గొప్ప పౌరాణిక కథ.

దక్షయజ్ఞం

ప్రదర్శింపబడును.

టి. బాబురావు,
మేనేజరు.

యస్. అహామ్మద్ ఖాన్,
ప్రొప్రయిటరు.

సంపాదకుడు, ముద్రాపకుడు, ప్రకాశకుడు, నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు, జమీన్ రైతు ప్రెస్, గాంధినగరు, నెల్లూరు.